

ARADI KÖZLÖNY

Adminisztrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny. Inreg. in Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1-1938. Trib. Arad.

ARAD, ANUPL 55., No. 246.

1939. október 28., szombat

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

ROSSZ ÜZLET

A nyár, 1939. nyarának borzalmas gyümölcse meg érett. A fa, az emberi társadalom törzsökös fája meg hozta a termést, felpatlant a burok, amelyet belső feszítő erők repesztettek szét és világgá robbant a vér, a pusztulás áradata. Háboru tombol körülöttünk, máról holnapra ezekre növekedett a halandósági arányszám, a háboru járványával fertőzte meg a most elmúlt nyár gyümölcse az emberiséget. Szörnyű ragály ez, arányaiban még felbecsülhetetlen, de körvonalaitól ítélve fel az emberiség történetében feljegyzett, apró ellenségeink, a kórokozók okozta legnagyobb irtóhadjáratok bármelyikével.

Mind ezeket óta tudott tények ismétlése, de szükséges az ismétlés, mert az események sokrétűsége a háboru rémsége a nem közvetlen érdekelt számára szinte elsikkadt, szinte egyszerűen izgalmas „élménnyé” egyszerűsödött. Csak tegnap történt, hogy a Scion Hisdor nevű angol gőzhajó elszállásáról szóló rádiójelentés során a bemondó megjegyezte: nem annyi ember pusztult el, mint amennyit először jelentettek, hanem — mindössze — huszan fulladtak a tengerbe. Így röviden, egyszerűen: mindössze husz ember pusztult el. Csak huszan nem látják meg többet a szárazföldet, nem érik meg a holnapot, sikoltották ártatlanul kioltott életük utolsó perceinek rémségét, a jéghideg hullámok süket végtelejébe. Uglátszik a rádióbemondó, illetve az, aki a rádióhíreket összeállítja, husz ember életét már nem is tartja többre érdemesnek, mint arra, hogy „mindössze” megjegyzéssel hozza hallgatói tudomására a történetet.

Azt is mondhatnók, hogy ez a jelző véletlenül került az angol gőzös végzetéről szóló jelentésbe, ha nem arról lenne éppen szó, hogy ez a megállapítás, vagy nevezük akár elszólásnak, jellegzetes megnyilvánulása a mai hangulatnak. Akkor, amikor egy-egy csatahajó szerencsétlenségéről, elsüllyesztéséről napokig beszélnek, cikkeznek és vitáznak, amikor állandóan azt hallhatjuk és olvashatjuk, hogy ennyi és ennyi tonnatartalmat tetek tönkre a lövedékek, feltűnően kevés szó esik az emberáldozatokról. Repülőgépeket lönek le és ezeknek a számát gondosan feljegyzik, terjesztik és számbavesszik, angol csatahajók oldalát tépi fel a mágneses torpedólövedék és az uszó vár eltűnik a tenger mélyén, tengeralattjárókat semmisítenek meg a mélytengeri bombák — mindenről bőszesen tájékozódhatunk. De az emberről, az elhullott fiakról, apákról, testvérekről és férjéről már már szinte szó se esik. Az emberért, az emberélet a legolcsóbb és legkevesebbre becsült hadianyag ebben a háboruban.

Még csak vitatárgyát sem képezheti, hogy ez így van és ennek oka, hogy ezt a háborút gazdasági harcként ismertük meg, még kirobbanása előtt. Az emberiség megtanulta, hogy az eszméletlen körítés alatt a háboru üzlet pecsenyét keresse, megtanulta, hogy a „jövő háboruja”, ami ma már a jelen vérzivatarja, nem a harctereken dől el, mint ahogyan 1918-ban sem a fegyverek szava mondotta ki a döntést. Leleplező cikkekkel és vádaskodásokból egyre határozottabban csendült ki, hogy az egymással surlódó érdekfelületek a lehangzó, sabb szövegek ellenére is gazdasági természetűek és hogy a háttérben hatalmas, szövevényes termelési és pénzügyi érdekhálózat irányítja, mozgatja az eseményeket. Közül husz éve halljuk, hogy míg milliók véreznek és pusztulnak el, addig bizonyos hatalmasságok alaposan megtalálják számításukat, mert — ó, mennyit kiabáltak ezt az emberek fülebe a szembenálló fél helyzetének gyöngítésére, az akkoriban még csak zöld asztalnál és zöldpárnás ajtókat megéjt küzdő ellenfelek, — vannak, akiknek jó üzlet a háboru.

Tényleg, minden látható jel, minden felület számítás azt bizonyítja, hogy a háboru az az üz-

Eldőlt az USA fegyverkiviteli tilalmának sorsa

A „fizess és vidd” elv alapján felszabadítják a hadianyag-vásárlást és kiviteit — Saját hajóikkal szállítják el az érdekeltek a vásárolt árukat

Ismét aggodalomra ad okot az orosz—finn viszony

Páris. A francia rádiószolgálat este 11 órakor azt a feltűnést keltő hírt közölte, — a leadás ideje alatt érkezett legújabb washingtoni táviratra hivatkozva, — hogy az Egyesült-Államok törvényhozása megszavazta a semlegességi törvény módosításáról szóló törvényjavaslatot. A módosítás — a párisi rádió jelentése szerint — a „fizess és vidd” elv alapján áll, ami azt jelenti, hogy Amerika ipara és nyersanyagforrásaival megfelelő fizetési feltételek mellett a hadviselő államok rendelkezésére állanak. A vásárolt árut a vásárlónak saját hajóin kell elszállítania.

Később washingtoni híradás hivatalosan is megerősítette a jelentést. A washingtoni jelentés ezeket tartalmazza: Az amerikai törvényhozás ma megszavazta a fegyverkiviteli tilalom felfüggesztéséről szóló törvényjavaslatot.

Washington. A szenátus tegnap 54 szavazattal 36 ellenében elutasította a köztársasági párt egyik pótlóindítványát, amely úgy szólt, hogy meg kell tiltani a mérgezőgázok és hasonló hadiszerek eladását.

Washingtonból jelenti a Havas távirati iroda a késő éjszakai órákban: Erdemében a fegyverkiviteli tilalom felfüggesztéséről még nem történt meg a végső szavazás. A szenátus a mai ülésén 67 szavazattal 22 ellenében elvetette Nye szenátor módosító javaslatát. Ebben a javaslatban az ellenzők a Pittmann-féle tervezettel ellentétben továbbra is fenntartják a fegyverkiviteli tilalmat. A javaslat elvetése egyértelmű azzal, mintha a szenátus már megszavazta volna a fegyverkiviteli tilalom felfüggesztését.

Roosevelt: „Meg kell segítenünk a demokráciákat...”

Londonból jelentik: Anglia amerikai nagyköveteinek az a javaslata, hogy az Egyesült-Államok ismertesse a világ előtt azt a békét, amelyet Amerika öhajtana a háboru befejezése után, nagy érdeklődést váltott ki az amerikai sajtóban. (Rador)

Washington. Roosevelt egy ünnepség alkalmából tegnap rádióbeszédet tartott. Kijelentette, hogy az Egyesült-Államok tovább halad a maga útján, de cselekvésében semleges kell, hogy legyen, mert az amerikai nép nyugodtan és megfontolva véleményét alkotott magának a kontinenseken folyó eseményekről.

A semlegességi törvényt mégis meg kell változtatni a demokráciák megsegítése érdekében és ez csak úgy érhető el, ha a törvény megváltoztatásával lehetőséget adnak a fegyver- és lőszerkivitelre.

Beszédet mondott a rádióban Johnson helyettes hadügyminiszter is, aki hangsúlyozta annak szükségességét, hogy az amerikai hadsereg erejét úgy kell felszerelni, hogy az biztosíthassa az Egye-

sült-Államok védelmét és a békét. Kifejezetten hangsúlyozta ezután, hogy

az Egyesült-Államok hadseregét csakis erre a célra kell felhasználni és semmiesetre sem szabad arra gondolni, hogy a tengeren túl állítsák az amerikai katonákat harcba.

Az amerikai tengerészeti nap-alkalmából Roosevelt elnök levelet írt az Edison tengernagyhoz, az Egyesült-Államok tengerészeti miniszteriumának vezetőjéhez.

„Az emberiség történetében egyik letragikusabb pillanatában az Egyesült-Államok békés viszonyt tart fenn az egész világgal. Ezt a békét igyekszünk állandóan becsületes és igazságos eszközökkel fenntartani. A legjobb eszköz ebben a világban, ha az Egyesült-Államok meg tudja védeni tengeri határait.”

Az amerikai tengerészeti miniszterium a szokásoktól eltérően a mostani tengerészeti napon nem engedte meg, hogy a közönség a hadihajókat és a hajógyárakat megtekintse.

let, amelyen az ügyesek, a valóban hatalmasok csak kereshetnek. A fegyveres összecsapást megelőző években a nehéziparban és a rokonágakban, valamint az ebben a vonatkozásban érdekelt nyersanyagpiacokon olyan fellendülés mutatkozott, amit bátran nevezhetünk konjunkturának. Az országok felfegyverzése, a milliós számra készülő lövedékek és lövedékek, repülőgépek, páncélos gépkocsik, kaszárnyák, ruházati cikkek, ijesztő hadigépek elkészítése milliárdos üzletforgalmat jelentett. Sőt, még a tömegekre is kihatott, mert megszüntette a munkanélküliséget, kegyet adott azoknak, akiknek azután életét követelte. Ez a nyereség lehetőség azután csak fokozódott, amikor a világra szakadt a háboru és látszólag minden hadijelentéssel, minden háborus nappal csak növekszik...

De vajon tényleg jó üzlet-e a háboru? A pillanatnyilag kihalozó hatalmas nyereség, a most kiteljesedőben lévő konjunktúra tényleg jó üzlet lesz-e végső eredményekben? Itt lenne az ideje, hogy a magukat komoly gazdasági tényezőnek tudó közgazdászok ráeszméljenek, hogy nem, a háboru valóban csak ráfizetni lehet. Ez a harc az

országok gazdasági erőinek végső megfeszítését követeli, ez a konjunktúra nem egészséges fellendülés eredménye, mert nem a tömegek felvevőképességének növekedésére, hanem terméketlen anyag és erőpazarlásra alapozzák. Látszat üzlet csupán a háboru és késő lesz majd, amikor a tények ezt bebizonyítják. Az árak emelkedése, az élet drágulása nem áll egyenesen arányban a fogyasztók anyagi erejével, egyre nagyobb eltérés mutatkozik a gazdasági tényezők egymáshoz való viszonyában és a háboru gyilkos megpróbáltatásai egyenes vonalban találkoznak a szükségleteit mind nehezebben kielégítő tömegek hangulatával.

Nem, ebben a háboruban nem lesznek győztesek. Eppen azért, mert gazdasági vonatkozásban a végső kimerülés, a látszólagos nyereségeknek a pénzhigulás hullámaiban való feloldódása, a hadigazdálkodásnak a gazdasági erők természetes fejlődése terhére való elhatalmasodása olyan mérlegtételek, amikből csak a világ amugy is állandó klengésekkel küzdő gazdasági egyensúlyának döntő felborulására következethet az, aki nem csupán a vizsziņas értékekkel számol... (b. k.)

Visszautasítja az angol kormány Moszkva tiltakozását

London. Az angol kormány hivatalosan még nem válaszolt a szovjetkormány jegyzékére és Chamberlain miniszterelnök is kerülte a téma felvetését pénteken mondott alsóházi beszédében. Lehetségesnek tartják, hogy

ez a probléma konfliktust fog előidézni Moszkva és Berlin között mert azt hogy Anglia elfogadja az orosz álláspontot, kizártnak tartják.

A pénteki lapok azt jósolják, hogy London vissza

Ötven nap után találta csak sérelmesnek a szovjet-kormány az angol ostromzár-politikát

Róma. Anglia és Szovjetország között tudvaleg tárgyalások indultak új kereskedelmi szerződés megkötése érdekében. A lapok közlik londoni jólétesült körök véleményét, amely szerint

az angol ostromzár ellen irányuló szovjet-jegyzék kizárólag politikai természetű és egyáltalán nem érinti az újonnan megindult tárgyalások menetét.

Mialatt Moszkva tiltakozik az angol kormány dugáru lajstroma ellen, mondják, az alatt Maisky a londoni szovjetorosz nagykövet, Halifax lord angol külügyminiszterrel folytat tárgyalásokat. Angol részről ugyanis már napok óta ezelőtt közölték, hogy

az angol kormány kereskedelmi tárgyalásokat akar kezdeni Oroszországgal.

Ezen az alapon Stanley lord, az angol kereskedelmiügyi miniszter is érintkezésbe lépett Maisky nagykövettel.

Moszkva nem küld kereskedelmi bizottságot Londonba, hanem maga a londoni szovjet-nagykövet folytatja ezeket a tárgyalásokat az állandóan Londonban tartózkodó szovjet-orosz gazdasági szakértő közreműködésével.

Az olasz lapok nagy érdeklődéssel foglalkoznak Szovjetország különös magatartásával és csak

azon csodálkoznak, hogy a szovjetkormány ötven napig várt azzal, hogy az angol dugáru jegyzékre választ adjon Londonnak.

Mindenesetre feltűnőnek tartják, hogy akkor, amikor a szovjetkormány jegyzékét adt át egy kormányának, ugyanakkor nagykövete kereskedelmi tárgyalásokat folytat ugyanazzal a kormánnyal.

Bizonyos, hogy a háttérben érdekes láték folyik, de nem lehet tudni, hogy ennek mi a célja — írják a római lapok.

Ismét elérte a békebeli színvonalat Anglia külkereskedelmi forgalma

Londonból jelentik: Az angol kereskedelmi forgalom az utóbbi napokban rohamosan megnövekedett. Ez annál érdekesebb, mert szeptember hónapban az elmúlt év szeptemberéhez viszonyítva a kivitel 33 százalékkal, a behozatal 48 százalékkal csökkent, ami annak volt beűdható, hogy a hajók nem áru, hanem az expedíciós hadsereget szállították. Az utóbbi napokban, különösen a legutóbbi tíz napon azonban olyan jelentős forgalom tapasztalható, hogy az októberi kimutatás már semmiben sem maradt el a múlt év októberi forgalmi kimutatástól.

Százmillió font értékű ausztráliai élelmiszert kap Anglia

Londonból jelentik: Az ausztráliai kereskedelmi miniszter pénteken bejelentette, hogy 100 millió font értékű áruexportot létesített Angliával. A szállítandó áruk nagy része élelmiszer.

Újra megkezdődnek az angol-japán tárgyalások

Tokio. (Rador.) A Younri és Nichi-Nichi című lapok jelentése szerint az angol-japán tárgyalások újrakezdésére rövidesen megkezdődik. A tiencsini ezüstletetek kérdését úgy fogják megoldani, hogy azt egy semleges banknál helyezik el.

Tokióból jelentik: Sir Craig, Anglia tokiói nagykövete közölte a japán kormánnyal, hogy az angol kormány ismét felveszi a tiencsini kérdések ügyében a tárgyalások fozalát. Ugyancsak tokiói jelentés számol be arról, hogy Nomura külügyminiszter a jövő hét folyamán elössze Grew amerikai nagykövettel a japán-amerikai vitás kérdések megtárgyalására.

Tokióból jelentik: Az angol nagykövet értesítette

fogja utasítani a szovjetorosz tiltakozást.

Római jelentés szerint az olasz lapok úgy tudják, hogy Anglia válasza az orosz tiltakozásra udvarias, de célszerű válasz lesz és

Anglia nem módosítja a blokád rendszabályait és ezzel kapcsolatosan a lapok érthetetlennek tartják, hogy ugyanakkor Maisky orosz követ és Stanley angol kereskedelmi államtitkár az elmúlt éjszaka hosszas tárgyalásokat folytattak.

a tokiói kormányt, hogy az angol kormány a tiencsini kérdésben ismét fel kívánja venni a tárgyalások fozalát. Úgy tudják egyébként Tokióban, hogy a jövő héten megindulnak a japán-amerikai tárgyalások vitás kérdések rendezésére.

500 millió márka értékű kincstári utalvány a német vasutak fejlesztésére

Berlinből jelentik: A német vasutak 500 millió márka kincstári utalványt bocsát ki. Az összeget a kocsipark felújítására és az újabb vasutvonalak létesítésére fordítják.

A „City of Flint” elhagyta a murmanszki kikötőt

Moszkvából jelentik: A City of Flint nevű amerikai áruszállító gőzöst, — mint ismeretes, — a németek feljártóztatták és német legénységgel a murmanszki kikötőbe vitték, ahol a szovjet hatóságok a német legénységet internálták és a hajó rakományát lefoglalták. A legújabb jelentés szerint a szovjet hatóságok előbb

Döntő támadásra készülnek a németek a Hamburg-Kölni vonalon

Páris. A francia nagyvezérkar hivatalos jelentése a következő: Az éjszaka folyamán felderítő csapatok helyi tevékenységet fejtettek ki.

Berlin. A német véderő főparancsnokság jelenti: A Mosel-folyó és a Warndt-erdő között egyes helyeken megélenkülő tűzérési tevékenység folyt. Az arcvonal más helyein csak helyi felderítő tevékenység és szórványos tűzérési tűz volt észlelhető.

Párisból jelentik: A Reuter párisi értesülése szerint a német csapatok készen állanak arra, hogy a Hamburg-Köln vonalon, Németország nyugati része felől döntő támadásra induljanak a nyugati fronton. (Rador.)

Róma. Az olasz lapok a párisi Temps cikkét közlik, amely szerint valószínűleg úgy kezdi meg Németország nagyszabású offenzíváját, hogy elvágja az összeköttetést a nyugati hatalmak és az északi hatalmak között, ami elsősorban Angliát érintené, mert ebben az esetben kevesebb svéd acélt és cellulózt kaphatna.

„Chamberlainnek egyetlen vágya Németország elpusztítása”

Páris. A Havas ügynökség szerint londoni jelentések közlik, hogy Chamberlain miniszterelnök és Halifax külügyminiszter beszédét az angol sajtó meleg fogadtatásban részesítette. A Daily Express megállapítja, hogy

az angol miniszterelnök nem titkolja a tenger-alattjáró háború fokozódását és az angol lap a győzelemben való hite mellett kijelenti, hogy nem szabad aláértékelní Németország erejét sem.

Berlin. A sajtó Chamberlain angol miniszterelnök csütörtöki alsóházi beszédével foglalkozik és kiemeli, hogy

a miniszterelnök napirendre tért Ribbentrop német külügyminiszter bizonyítékai felett. A miniszterelnök egyetlen szóval sem cáfolta meg a német külügyminiszter azon kijelentését, hogy Anglia hat év óta tervezi a háborút.

A Deutsche Allgemeine Zeitung kiemeli, hogy a beszéd olyan ember gondolkodás módját tükrözi vissza, akinek

feloldották az internálás alól a német legénységet, majd utasították a hajó vezetőit, hogy hagyják el a szovjet kikötőt. A dugáru átvizsgálása után az amerikai hajó német legénységgel a fedélzetén elhagyta a szovjet kikötőt. A kiadott hivatalos jelentés szerint a szovjet kormány intézkedése az 1909-ben Hágában kötött tengerészeti egyezmény alapján történt.

Irán megőrzi szigorú semlegességét

Rómából jelentik: Irán római követsége ma a Giornali d'Italia című laphoz intézett levelében cáfolja azokat az egyiptomi eredetű angol híreket, melyek szerint Irán elhatározott szándéka volna a francia-angol érdekszférához való csatlakozás. Irán a lehátározottabban meg kívánja őrizni szigorú semlegességét.

Megszakadt Svájc és Németország között a távbeszélő összeköttetés

Bern. A Svájc és Németország közötti távbeszélő összeköttetés megszakadásának magyarázatául a Német Távírási Iroda hivatalos közleményt adott ki, amely szerint a két ország között csupán egyes magánbeszélgetéseket engedélyeznek, hivatalos és sajtó beszélgetések tilosak. Egyébként az egész vonalat ellenőrzés alá helyezték.

Halifax lord nyilatkozata

London. A Daily Telegraph jelenti: Lord Halifax külügyminiszter tegnapi kielenlésein nagy jelentőséget lehet tulajdonítani. A külügyminiszter ki-jelentette, hogy Szovjetországnak eszé ágában sem volt Lengyelország felét elfoglalni. Németország legyőztes támadása adott erre alkalmat, mert ha Németország nem támadta meg Lengyelországot, a Szovjet sem kebelozte volna be az ukránok és fehéroroszk által lakott területeket. Lord Halifax ezenkívül kijelentette, hogy Szovjetország te- lenlegl megnagyobbodott határai ugyanazok, mint amelyeket a békeszerződések alkalmával Oroszország számára megvonak. A külügyminiszter nyilatkozatából eszerint kivehető — írja a Daily Telegraph — hogy ha arra sor kerül, Anglia elismeri az orosz térhódításokat, annál is inkább, mert a szovjeturalom alá került területen aránylag kevés lem- gyel él.

Németrészről a nyugati fronton megtörtént minden intézkedés a hatalmas támadás megkezdésére, ha- bár az idő állandóan rossz.

Berlin. Hitler kancellár ma dolgozószobájában fogadta azokat a magasabbrangu tisztteket, akik a keleti fronton hősiessen küzdöttek. A kancellár Brauchits vezérezredes társaságában folytatott beszélgetést a hős tiszttekkal, akiknek a vaskereszt lo- vagi keresztjét adományozta és akiknek megköszönte teljesítményüket a német nép nevében.

Elsüllyesztett német tengeralattjárók

London. A goodwini partvidéken megtalált német tengeralattjáró roncsai a brit haditengerészet második nagy sikerét jelenti az utolsó 24 óra alatt. miután tegnap elszánt harc után egy angol tehergőzös is elsüllyesztett egy német buvárhajót. Hátózási körökben azt hiszik, hogy a német buvárhajó nem saját erejéből érkezett Goodwinba, hanem az angolok által használt vízbombáktól elsüllyedve, a tenger áramlata sodorta a partokhoz.

A Goodwini közelében megtalált tengeralattjáróról 60 holttestet emeltek ki és azokat Dowerbr szállították.

Németországgal szemben csak egy kívánsága van: az elpusztítás.

A Berliner Börsenzeitung az angol miniszterelnöknek a német tengeralattjáró háborújáról mondott elítélő szavaival szembeállítja azt a tényt, hogy

a német tengeralattjárók harcmodorának becsületességét nemcsak a semlegesek, hanem maguk az angolok is több ízben elismerték.

Koronatanács Londonban államtanács Párisban

London. A király elnökletével pénteken koronatanács ült össze. Az ülés megkezdése előtt London új érseke imát mondott.

Párisból jelentik: (R.) Péntek reggel Lebrun köztársasági elnök elnökletével összeült az államtanács. A francia köztársaság elnökét felhatalmazták, hogy ratifikálja az angol-francia-török szerződést. Daladier miniszterelnök részletesen ismertette a katonai és diplomáciai helyzetet.

Sir Samuel Hoare:**„Anglia Indiában a világ legnagyobb alkotmányos kísérletét folytatja“**

Lodon. (Rador.) Sir Samuel HOARE főpécsetőr az alsóházban körvonalazta Nagybritannia indiai politikáját. Nem szabad elfelejteni — mondotta — hogy Nagybritannia Indiában a világ legnagyobb alkotmányos kísérletét folytatja. Már régen felhagytunk imperialista törekvéseinkkel. Megértettük, hogy küldetésünk nem más népek kormányzása, hanem az, hogy ezek a népek saját kormányzásuk alatt éljenek. Négy évvel ezelőtől mi kezdeményeztük, hogy a hatóságok nagy részét az indiai kormány nevezze ki. A kormánynak tisztelőben kell tartani a muzulmánoknak és más kisebbségeknek adott ünnepélyes biztositásokat. Igyekezünk eltávolítani azokat a nehézségeket, amelyek az alkotmányreform útjában állnak és ha a birodalom egyesített erejével sikerülni fog a háborút győzelmesen befejezni, úgy nyomban megkezdjük az alkotmányreform végrehajtását az utóbbi évek kísérletei alapján.

WEDGEWOOD Benn munkáspárti képviselő volt a következő szónok, aki leszögezte, hogy az indiai mohamedánok szívesen részt vesznek a háborúban és Angliát három mohamedán nép segíti: az iraki, az egyiptomi és a török. Az indiai brit politikának az legyen a célja, hogy olyan alkotmányt kapjon a nép, amely szerint ugyanolyan szabadságjogokat élvezhessen, mint más domíniumok lakossága.

A német lapok Chamberlain alsóházi beszédével foglalkozva megállapítják, hogy az „kicsinyes-

kedő és pökhendi“ volt. A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint az angol miniszterelnök németellenes megnyilatkozása „minden érvet nélkülözött“. Ez egy olyan ember beszéde volt, akinek nincs más kívánsága, mint Németország megsemmisítése

King-Hall kapitány — képviselő

London. Az időszaki választások alkalmával egyik kerületben King-Hall kapitányt, aki nemrégiben Németországba küldött leveleivel tetje ismerjé nevét, képviselővé választották meg, munkáspárti programmal.

Lipót belga király rádióüzenete Amerikához

Brüsszelből jelentik: Lipót király pénteken hajnalban rádióüzenetet intézett Amerika népéhez. Hangsúlyozta, hogy Belgium a most kitört háborúban tanúsított magatartásával a civilizáció védelmét szolgálta, a béke a belga nép életfeltétele. A király hangoztatta, hogy Belgium továbbra is kitart a legszigorúbb semlegesség elve mellett és azt minden erejével érvényre juttatja. Ha az országot megtámadják, az ország küzdeni fog. Reméli azonban, hogy erre nem kerül sor és bizik a hadviselők ígéretében. Reméli egyben, hogy Amerika, amellyel Belgium érdekei annyira összefüggőek, támogatni fogja országát a semlegesség fenntartásában.

A keleti tengeri szovjethajóhad a Finn-öböl bejáratánál gyakorlatozik

Londonból jelentik: Az angol sajtó behatárolt foglalkozik a finn—orosz vízállással és megállapítja, hogy a finn kormány egyes orosz követeléseket nem fogadhat el. Ezek körül további megbeszélésekre kerül a sor és lehetséges, hogy a finn küldöttség vezetői szombaton újabb javaslattal térnek vissza a szovjet fővárosba.

Helsinki-ből jelentik: Tallin jelentések szerint a szovjet orosz hajóhad flottagyakorlatokat kezdett a finn öböl bejáratánál és a lett vizeken. Az egész keleti-tengeri orosz hajóhad felvonult a finn vizek körébe.

Uzó aknazár Finnország déli partvidékén

Párisból jelentik: A finn—orosz tárgyalások menetében felmerült újabb nehézségek némi nyugtalan-ságot keltenek Párisban. A közvélemény még mindig bizik, hogy az ellentéteket sikerül békésen elintézzék, míg ezzel szemben

hivatalos körök azt mondják, hogy Moszkva új követeléssel igen kényes helyzetbe hozták Finnországot. Szovjetország, amint látják, a maga ellenőrzése alá akarja helyezni Finnország valamennyi katonai természetű intézkedését.

A „Paris Midi“ szerint a francia közvélemény igen

Sztalin kijelentette, hogy tiszteletben tartja a Skandináv-államok semlegességét

Köpenhágából jelentik: A finn küldöttség Moszkvából való visszatérését nem tekintik kedvező jelnek. Tanner finn pénzügyminiszter, aki tagja volt a szovjet fővárosban tárgyalásokat folytatott bizottságak, nyilatkozott a „Tidende“ című lap munkatársa előtt. Nyilatkozatában kijelentette, hogy

Szovjetország nem intézett ultimátumot Finnországhoz és javaslatainak elfogadására sem tűzött ki pontos határidőt.

A pénzügyminiszter ezután kijelentette, hogy a döntő szót ebben az ügyben a parlament fogja kimondani. Az újságíró megkérdezte, hogy

az orosz javaslatok mennyiben érintik a Skandináv-államok semlegességét és együttműködését?

A miniszter a következőképpen válaszolt:

— Sztalin kijelentette, hogy tiszteletben tartja a Skandináv-államok semlegességét, ami pedig Finnország semlegességét illeti, amennyire én megítélhetem azt sem érintik a javaslatok.

Erkko külügyminiszter a hozzáintézet kérdésre így válaszolt:

— Ha azok a kérések és javaslatok lennének napirenden, amelyeket a külföldi sajtóban terjesztenek, azoknak elfogadásával egyetlen ország sem őrizhetné meg szabadságát. (Rador.)

Rómából jelentik: Az olasz fővárosban az orosz—finn helyzetet rendkívül komolyan tekintik. Emlétként azokkal a hírekkel, amelyekről Olaszországban is tudnak s melyek szerint London és Páris a válság enyhülését reméli, Róma úgy látja, hogy az ellenségeskedések a Szovjetunió és Finnország között bármely pillanatban kitörhetnek. Olasz megítélés szerint ennek az eseménynek következményei ma még beláthatatlanok.

sötétnek látja a helyzetet. A lap helsinki tudósítója szerint

a mozgósításon kívül Finnország déli partjain uszó aknazárat helyeztek el.

Tulzás nélkül lehet állítani, hogy a finn nép teljesen készen áll arra, hogy megvédje függetlenségét. A lapok jelentése szerint

a megegyezés legfőbb akadálya az, hogy a szovjetkormány területi követelésekkel lépett fel Finnországgal szemben.

Stockholm. (Rador.) Svéd politikai körökben nagy figyelemmel kísérik az orosz—finn tárgyalások fejleményét. Itt azt hiszik, hogy sikerülni fog egy baráti egyezmény révén megoldást találni az Aaland-szigetekkel kapcsolatban, amivel szemben Finnország teljes függetlenségét és semlegességét a Szovjet tiszteletben tartaná.

A „Sebobnia“ című stockholmi lap jelentése szerint a skandináv államok legutóbbi értekezletén Svédország és Finnország a négy északi állam katonai egyezménynek megkötését sürgették. Ez azonban Norvégia részéről tartózkodással, Dánia részéről pedig erős ellenzéssel találkozott és így a katonai egyezmény nem jött létre.

Dr. Franck és dr. Seyss-Inquart Lengyelország kormányzói

Moszkva. (R.) A német távirati iroda jelenti: A volt Lengyel-Ukraina új nemzetgyűlése csütörtökön összeült Lembergben, ahol Sztalint díszelnökké választották. A nemzetgyűlés napirendje a következő: 1. A szovjetrendszer bevezetése Nyugatukrajnában. 2. Nyugatukrajna csatlakozása a szovjet-ukrán köztársasághoz. 3. A nagybirtokok kizárása. 4. A bankok és a nagyipar nacionalizálása. Nyugatfehéroroszország nemzetgyűlése pénteken Bialisztokban ült össze.

Berlinből jelenti a DNB: A németek által elfoglalt Lengyelország birodalmi főkormányzójává dr. Franck, alkormányzójává pedig dr. Seyss-Inquart minisztereket nevezte ki.

A bucurestii rádió hírszolgálat közli: A Németország által megszállott lengyel területek főkormányzói hatáskörébe tartozik — mint utabban

jelentik — az összes közigazgatási ágak irányítása. Érvényben marad az eddig érvényben volt jog, ha az nincs szöges ellentétben a birodalmi érdekekkel. A négyéves terv bizottságának elnöke egyetértésben a főkormányzóval, rendelet-törvényeket adhat ki a megszállott területekre, amelyek ennek a területnek hivatalos lapjában kell megjelenjenek. Ezek a törvények összhangban lesznek a német élettér szempontjából fontos tervek szellemével. A polgári közigazgatás átvétele akkor lép életbe, amikor Hitler kancellár aláírja a katonai közigazgatási jogkörének visszavonásáról szóló rendelkezést.

Rómából jelenti a Stefani: Bolzano kerület megyefőnöke tegnapra értekezletre hívta össze kerülete politikai, közigazgatási és pártvezetőembereit, akik előtt nagy beszédben ismertette az olasz—német megegyezés részleteit az e területen lakó német állampolgárok kicseréléséről. Beszédében hangsúlyozta, hogy ez az egyezmény a két ország közötti viszony szívélyességének és őszinteségének a bizonyítéka.

Az üresen maradt lengyel lakásokat a visszatérő németek kapják

Berlinből jelentik: A Balti-államokból visszavándorló németek elhelyezésére a német hatóságok minden szükséges lépést megtettek. Minden visszavándorló azonnal lakást kap, mert a visszavándorlókat az elmenekült lengyelek üres lakásaikba telepítik le.

Biztosítja a német kormány a visszavándorló németek számára a foglalkozásuk folytatásához szükséges tőkét is. A kormány ugyanis régi hazájukban maradt vagyonukra előlegeket folyósít. Azok az esztek és lettek, akik német származásu egyénnel kötöttek házasságot, teljes jogu németeknek tekintetnek.

Berlinből jelenti a DNB: Brauchitsch tábornok, a német hadsereg főparancsnoka tegnap meglátogatta a Saarbrückentől délkeletre elhelyezett csapattesteket, köszönetét és elismerését fejezte ki hősiességükért és több vaskeresztet osztott ki közöttük.

Berlinből jelenti a DNB: A német politikai körök ma már kedvezőbb megvilágításban látják az ankarai török—angol—francia egyezményt és elnémultak azok az éles jóslatok, amelyek eddig napvilágot láttak. Tévesnek bizonyultak azok a feltevések is, mintha Papen ankarai német nagykövet különleges megbízatással tért volna vissza.

A balti országok német lakosságának átköltöztetése

Riga. A lettországi németek hazatelepítése következtében november elsején bezárulnak az összes lettországi német iskolák, ugyanakkor pedig felszámolják az összes lettországi német egyházakat is.

Basel. A balti államokból Danzigba érkezett visszatelepülők elbeszélése szerint az arany és az ezüst értéktárgyakat és az orvosi műszereket csak is 500 eszt korona ellenében hozhatják magukkal. Az orvosi műszereket azért nem engedik ki Észtországból, mert az ottani orvosok legtöbbje német származásu volt és nagy nehézségeket okozott volna az, ha elvitték volna a műszereket.

Lengyel terroristák rémtettel

Berlin. A Danziger Vorposten jelentése szerint a tuchelni kerületben Pödzkin község előjárójának házat lengyel terroristák bosszúból felgyújtották. Frits községi előjáró rémületében szívszélhűdést kapott és azonnal meghalt. A polgári közigazgatás rendeletére büntető akció indult a község ellen és elrettentő példaképpen 10 lengyelt, akik közismerten németellenesek voltak, agyonlőtték. Ezenkívül utasították a község lengyel lakosságát, hogy újból építse fel a leégett épületeket és térítse meg a kárt. Graudenz városban több lengyelt tuszként fogvatartanak, mert terrorista plakátokat találtak náluk. A Pözener Tageblatt jelentése szerint eddig 5000 németet gyilkoltak meg a lengyel terroristák. Az áldozatok közül igen sok az öregasszony és gyermek. A meggyilkoltak közül több mint 1000 Brombergre esik.

URANIA Ma ismét nagy filmet játszanak.

Telefonelöv t: 12-32. 3 mérs., 5, 7.15 és 9.30-kor.
Két tökéletes emberalakító művész filmje,

Az örök csavargó

Wallace Beery és Mickey Rooney

Megnevetet és meghat a könnyekig.

Friss „METRO“-híradó.

Szombaton veszik át Vlnát a litvánok

Kaunas A litván csapatok simán bonyolították le a vilnai kerület megszállását. A mai napon már husz kilométeres mélységbe vonultak be a kerületbe. A lakosság nagy örömmel fogadja a litván katonaságot. Szombaton délelőtt vonult be a katonaság Vlnába és erre az alkalomra 34 külföldi hírlapíró érkezett a városba. A képviselőház ma több törvényt hozott, melyek ideiglenes intézkedéseket tartalmaznak a vilnai terület közigazgatásának rendezésére.

Tiso a magyar—szlovák együttműködésről

Pozsonyból jelentik: Az elnökválasztás után Tiso az elnöki palotában fogadta a szerencsét kívánó küldöttségeket. A magyar küldöttség vezetőjének kijelentette, hogy a magyar—szlovák együttműködést az igazság és a béke jegyében akarja megoldani.

Pozsony. Tiso köztársasági elnök széleskörű

közkegyelmet adott, amely elsősorban politikai bűnösökre vonatkozik.

Pozsony. Tiso köztársasági elnök, Tuka helyettes miniszterelnököt bizta meg az ideiglenes kormány vezetésével.

Nem türi a német diplomácia Hitler személyének megsértését

Quito. (Rador.) Az equadori kormány továbbra is fenntartja a diplomáciai összeköttetést a lengyel kormánnyal annak ellenére, hogy Lengyelország egyrészt a német csapatok elfoglalták. A német követ panaszt emelt a kormánynál több equadori lap cikke miatt, mert azokban Hitler kancellárt személyében is támadták. A német követ tiltakozásában kijelentette, hogy a nemzeti szocialista kormányzatot a sajtó támadhatja, de Hitler kancellár személyének megtámadása nem engedhető meg.

Bucurestibe érkezett E. J. Swift, az amerikai Vörös Kereszt alelnöke

„A román állam mély emberséggel látja el a menekülteket“

Bucurestiből jelentik: Néhány napja a fővárosban tartózkodik Ernest John Swift, az amerikai Vörös Kereszt alelnöke, aki Taylor, az Egyesült Államok volt pénzügyi államtitkára, a Vörös Kereszt európai delegátusa és Milson a nemzetközi Liga képviselője kísérték el utján.

A bucaresti „jurnal“ munkatársa beszélgetést folytatott Ernest John Swifttel, aki a következőket mondotta:

— Az Egyesült Államok Vörös Kereszt egyesülete egyike a világ leghatalmasabb és legnagyobb szervezetének, amely állami támogatás alatt áll és így tekintélyes anyagi források fölött rendelkezik. A Vörös Kereszt 3700 szekcióból áll és összesen hatmillió törzstagot számlál. Ehhez járul az ifjúsági szekció, amely külön hétmillió tagot foglal magában. Szervezetünk összesen tehát 13 millió tagból áll. Ime számot lehet vetni azzal, hogy milyen hatalmas az amerikai Vörös Kereszt és milyen hasznos támogatást nyújthat.

— Azért jöttem Európába — folytatja Swift — hogy összeköttetésbe lépjek az európai Vörös Kereszt szervezetekkel abból a célból, hogy a háboruban szükséges segítő munkából, az amerikai szervezet is ki tudja venni a részét. Első sorban a genfi Vörös Kereszt egyesülettel léptem érintkezésbe, majd azoknak az országoknak Vörös Kereszt szervezeteivel is kapcsolatot keresem, amelyekben utam során megfordultam.

— A háborúk legtragikusabb problémáját — mondotta továbbá — a menekültek képezik, akiknek száma igen tekintélyes és akik főleg asszonyokból, gyermekekből és öregekből rekrutálódnak. Ne lepje meg Önt, hogy sok gyengeelméjűt, súlyos beteget és áldott állapotban lévő asszonyt találtam közöttük. Mivel legtöbbször éjszaka me-

nekültek el, természetesen még a legszükségesebb ruhadarabokat sem tudták magukkal vinni. A háborúk katalizmájának áldozatai közül a menekültek sorsa sokkal drámaibb, mint bárkié. Eppen ezért kell segíteniük és támogatniuk őket. Igaz, hogy azok az országok, ahová menekültek, nagy megértést és emberséges érzést tanúsítottak e szerencsétlenekkel szemben.

— Ki kell emelnem azt az emberséges eljárást, ahogyan a román állam segítséget nyújtott a menekülteknek. A romániai Vörös Kereszttel karöltve, amelynek elnöke dr. Emil Costinescu, személyesen is sokat fáradozott ebben az irányban, a román állam egészséges, sőt kényelmes menedéket, elegendő táplálékot és meleg ruhát bocsátott rendelkezésükre. Egyetlen szóval: ezt a rendszert a megértés és emberségesség hatja át.

— Meglátogattam ezeket a menedékhelyeket, úgy hogy személyesen győződtem meg arról, amit mondtam. A román állammal és a romániai Vörös Kereszttel egyetértésben az amerikai Vörös Kereszt küld és küldeni fog: fehérműt és ágyneműt, téli ruhákat, cipőt, harisnyát, élelmiszert és főleg gyógyszereket.

Ebből a célból összeköttetésbe léptünk a magasabb fórumokkal, akiknek hatáskörébe tartozik a menekültek ügye, valamint azokkal az amerikai szervezetekkel is, akik közreműködnek Romániában, hogy segítségünk minél hatályosabb legyen.

— Romániából Magyarországra utazom, ahol szintén ezt a problémát fogom tanulmányozni. Egyébként az amerikai Vörös Kereszt egyik delegátusa Litvánlát és Lettországot látogatja meg, ahol szintén tekintélyes számú menekült van — fejezte be nyilatkozatát az amerikai Vörös Kereszt alelnöke.

Élet a tenger lövészárkában

Feszült idegállapotban, villanyfény mellett izzadva, nehezen lélegezve végzik munkájukat a tengeralattjárók tengerészei

1914. szeptember 5-én, vagyis egy hónappal a világháború kitörése után a Pathfinder nevű angol gőzöst elsüllyesztette egy német tengeralattjáró. Ez volt az első hajó, amelyet torpedó ért. Attól kezdve a tengeralattjárók nagy szerepet játszottak a világháborúban és a mostani ellenségeskedések első napjaiban már ismét megjelentek. Tirpitz, a modern német tengerészet megteremtője, a világháború idején azon a véleményen volt, hogy a tengeralattjárók segítségével meg lehet semmisíteni az angolok tengeri uralmát. Tirpitz véleménye ugyan nem igazolódott be, de tény, hogy a tengeralattjárók a világháborúban rendkívül jelentős szerepet játszottak.

A tengeralattjárót elnevezték a tenger lövészárkának. Ezt úgy értették, hogy éppen úgy, mint ahogy a katona elbújhat a lövészárkokban, éppen úgy rejtőzhet el a tengeralattjáró is, akár az ellenség közvetlen közelében.

Egy-egy ilyen tengeralattjáróban szolgálatot teljesítő tengerész életét nem lehet irigyelni. Drámai jelenetekben tulságosan gazdag ez az élet. Nappal a tengeralattjáró nem emelkedhet a felszínre, csupán a sötétség beálltával engedheti el magának és akkor frissíteti fel levegőkészletét. Amíg a tengeralattjáró szolgálatban van,

a tengerészek egy pillanatra sem láthatják a napot.

Amikor a hajnal első sugarai megjelennek az égen, a tengeralattjáró sietve visszasüllyed tengeri rejtékelyére. A tengerészek villanyfény mellett izzadva, nehezen lélegezve és feszült idegállapotban végzik munkájukat, a legkisebb zajra is azonnal felugranak.

A tengeralattjáró vak.

„Szeme“ ugyan eléri a víz felszínét, de messze nem láthat. Eppen úgy, mint a vakok, a tengeralattjáró személyzete is rendkívül kifinomodott hallással rendelkezik. Ahogy mi például a lépések zajából meg tudjuk mondani, hogy a hátunk mögött felnőtt, vagy pedig gyermek közeledik, úgy a tengeralattjáró tengerésze a motorok bugásából meg tudja állapítani, hogy kisebb, vagy nagyobb gőzös közeledik a tengeralattjáróhoz.

A hadihajók a tengeren husz kilométeres távolságból is vivhatnak ütközetet. 10—15 km-es távolságból ágyúik halálos pontossággal eltalálják az ellenfelet. Ezzel szemben a tengeralattjáró csak kis tá-

volságból, alig 2000 méterről harcolhat.

Ilyen szempontból tehát a tengeralattjáró a gyalogsághoz hasonlítható, ahol test a test ellen küzd. Ha nagyon közel jut a tengeralattjáró ellenfeléhez, akkor biztos sikerrel számíthat, ilyenkor a torpedó felbomlásával az ellenséges hajót, viszont ilyenkor a menekülés is nehezebb, mert nem szabad figyelmen kívül hagyni,

hogy a hadihajó tengeralattjárók elleni bombákkal rendelkezik. A támadásra kiszemelt hajó, ha tengeralattjáró közeledését veszi észre, minden figyelmét arra szenteli, hogy hol tűnik fel a tengeralattjáró periszkópja. Ilyenkor a tengeralattjáró rendszerint óvatosan a tenger felszíne alatt marad és máskorra halaszlja a támadást.

Ilyen körülmények között elképzelhető, hogy milyen nehéz a tengerész élete a tengeralattjáróban. Érthető, hogy ezeket az embereket a legnagyobb gondal válogatják össze. A legjobb ellátásban részesítik őket, hogy teljes testi erőben végezhessek nehéz szolgálataikat. A legnagyobb nehézséget az okozza a számukra, hogy a szolgálat ideje alatt voltaképpen

nem tudnak aludni.

Sokszor huzamosabb ideig kell alvás nélkül dolgozni. Eppen ezért a kisebb tengeralattjárók legfeljebb három napig teljesíthetnek szolgálatot. A nagyobb tengeralattjárók esetleg tizenkét napon keresztül is teljesítenek szolgálatot, de ilyenkor 48—60 órára valahol a tenger mélyén rejtékhelyet keresnek, hogy tengerészeik kialudhassák magukat. A német tengeralattjárók mostanában például az angol és a francia partvidék közelében pihenik ki magukat. A nehéz szolgálat a legtöbb tengerész egészségét megromlítja, különböző betegségek fájdalmai emlékeztetik később a tenger alatt töltött órákra.

Sokat vitatkoznak arról, hogy milyen értékük van harcászati szempontból a tengeralattjáróknak. Végső következtetés az, hogy bármilyen eredményesen működhetnek is a tengeralattjárók, fellépésük

nem lehet döntő jellegű.

Az elmúlt világháborúban Churchill, aki akkor is az admirális első lordja volt, egy ízben bejelentette, hogy a német tengeralattjárók 135 angol gőzöst küldtek a tenger fenekére.

— Mit jelent azonban ez a szám — tette hozzá, — amikor Anglia 6000 gőzessel rendelkezik? Ha feltételezzük, hogy a németek mindennap elsüllyesztenek egy gőzöst, — ami azonban lehetetlen — akkor is évente az összvesztesség nem lenne ki többé, mint az angol hajóhad tonnaállományának három százaléka. Ezért nem lehet döntő szavuk a tengeren a tengeralattjáróknak.

Néhány nappal ezelőtt az angol alsóházban ugyanez a Churchill beszélt és ugyancsak a tengeralattjárókról szólt. Most is azt bizonygatta, hogy a tengeralattjárók küzdelme nem vezethet teljes eredményre és hangsúlyozta, hogy Anglia sokkal kisebb veszteségeket szenvedett, mint a világháború idején.

Bizonyos jelekből a szakértők arra következtetnek, hogy Németországban is előnyben részesítik a torpedónaszádokat a tengeralattjárókkal szemben. A tengeralattjáróknál komoly nehézséget jelent, hogy nagyon nehéz pótolni az elvesztett szakértőkből álló emberanyagot.

LAPZARTA:

Róma. Az olasz gabonavásárló központ megegyezést létesített a román gabonaszövetséggel és ennek értelmében egymillió métermázsza gabonát vesz az Romániától.

Budapestről jelentik: Horthy Miklós Magyarország kormányzója a miniszterelnök előterjesztésére Kunder Antal kereskedelem és közlekedésügyi minisztert saját kérelmére tisztviselői felmentette és a minisztérium ügyeinek intézésével dr. Vargha József ipartügyi minisztert bizta meg. Ugyanakkor Kunder Antalt érdemei elismerésül tisztes tanácsossá nevezte ki.

Athén. A görög fővárosban jelenleg brit kereskedelmi bizottság tárgyal. A tanácskozás célja angol—görög kereskedelmi egyezmény megkötése. (Rador.)

London. Az indokoltan árcsökkentések miatt az egész világon kiméletlen harcot indítottak. Most legutóbb Anglia, Kenya és Uganda hozott szigorú rendelkezéseket és központi ellenőrzés alá helyezték az árak emelkedését.

Moszkvából jelentik: A Pravda mai száma közli, hogy Saranov volt varsói szovjet követet, budapesti szovjetköveté neveztek ki.

Bucurestiből jelentik: Az újvívi ügyvédi kamara új dékánjává Anibal Teodorescu nevezték ki. Az ügyvédszövetség új interimár bizottságának tagjai egyébként ma letették az esküt. Esküt tett G. Periteanu, N. Parvulescu, Ion Garou, C. Braescu, Adrian Brudariu, Marinescu Bolintin és Petre Metes. Az átmeneti bizottság többi tagjai még nem tették esküt, mert jelenleg nem tartózkodnak a fővárosban.

CORSO: Telefon: 20-65.

3, 5, 7, 15, 9, 15

Elisabeth Bergner
ELLOPOTT ÉLET

Végleges megoldást nyert az állampolgársági kérdés

Írta: BARTHA IGNÁC dr., parlamenti képviselő

Nemcsak Romániában, hanem mindenütt, az állampolgársági kérdés mindenire nézve létkérdést jelent. Az államélet bármely vonalán a polgári jogok gyakorlása közepekte minduntalan szüksége mutatkozik az állampolgársági bizonyítvány felmutatásának, mely tulajdonképpen az állam jogszervi tagságának igazolását jelenti.

Ezért fontos és a romániai magyarság életében kimagasló esemény az e hó 20-án, az állampolgárság rendezése tárgyában megjelent új törvény.

Ez az új törvény nem egy sablonos meghosszabbítást tartalmazó intézkedése a régi elveken felépült törvénynek, hanem az új törvényrendelet átütő erővel szétrombolja a régi, már vaserejűvé vált alapvetést és a jogos, az igazságos bánásmódot juttatja kifejezésre. A törvényrendelet szövegét követő indoklás minden kerítés nélkül kimondja, hogy sem a régi, sem az 1939. július 27-i törvények nem feleltek meg igazi hivatásuknak, nem is voltak elég világos szövegek, mivel a békeszerződések következtében a Romániának jutott területeken lakó polgárok jogai nem nyertek teljes elismerést, az állampolgársági lajstromba való felvétel elé különböző nehézségek támadtak, melyek egyes alakításokból állottak, jogvesztő hatállyal, holott az állampolgárság megszerzése az idecsatolásait járó természetes folyamánként jelentkezett. Ennek a jognak a gyakorlását bizonyos megszorításokkal, meszterséges módon eddig megakadályozták.

Az új törvény teljesen megváltoztatja a régi 1924. évi állampolgársági törvény 56. szakaszát, egészen más szabályokat alkot és más feltételeket állít az állampolgárság elnyeréséhez. Ez az új törvény most már világosan kimondja, hogy nem a községi illetőség az a kellék, melynek elnyerése négy évhez volt kötve és különböző kötelezettségek teljesítésétől függött, hanem az egyszerű ittlakás ténye adja meg a jogot az állampolgárság megszerzéséhez. A magyarság husz éven keresztül küzdött ennek az igazságos elismerésnek, ennek a békeszerződésbe foglalt tétel igazságnak érvényrejtéséért. Végül mégis csak sikerült meggyőzni az illetékeseket a jogos igazságunkról.

Maga a vonatkozó törvényes rendelkezés így szól:

"Az érdekelt felek az előbbi bekezdésben előírt községi eljárásokhoz adják be kéréseiket, melyekhez csatolni kell azt a bizonyítékot, hogy 1918. december 1-én — az egyesülés időpontja — vagy 1921. július hó 26-án — a trianoni békeszerződés ratifikálásának időpontja — az idecsatolt területek valamely községében laktak, avagy az ökirályságban, továbbá, hogy ezen időpontoktól kezdve nem vettek igénybe idegen állampolgárságot."

Első hallásra meg lehet már állapítani, hogy a régi elvtől teljesen eltérő, új gondolat vonul végig a rendelkezésben. Nem illetőség, hanem egyszer-

rű lakhely, nemcsak az egyesülés, hanem a békeszerződés időpontja bír joghatállyal a jog gyakorlása szempontjából. Nem kell külön fejtegetnünk, hogy a zavaros időkben — 1918—1921. években — az emberek nem voltak még megállapodva, káprkodtak jobbra-balra, utazgattak, utleveleket váltottak stb. Ez az idő most már nem számottevő. Elég, hogy ha a kérelmező 1921. július 26-án itt, vagy az ökirályságban lakott.

Ezen igen fontos rendelkezésén kívül, az új törvény számos könnyebbséget tartalmaz. Eltekintve attól, hogy a jelentkezés határidejét 1940. február hó 1-ig hosszabbítja meg, jelentkezni lehet ott, ahol a kérelmező jelenleg lakhellyel bír. Az eddigi jelentkezések alapján összeállított névsort ez év november hó 1-ig kell felterjeszteni az igazságügyi minisztériumba, azután pedig havonta. Ez az intézkedés azért helyes, mert azok, akiket már felvettek, a minisztérium által elintézhettek, függetlenül az összeírás folytatásától. Az örökbecfogatottak is állampolgárságot szerezhetnek a törvény alapján, hogyha az örökbecfogatás 1939. október hó 1-ig történt. (Eddig a törvény nem engedte.)

Kézenfekvő tehát, hogy más szellem hatotta át a régi törvényhozót és más vezérelv alapján hozták meg az új törvényt. A sajnálatos tény az, hogy ez csak husz év múlva következett be.

A Magyar Népközösség érdeme így is a kérdés elintézése és különösen gr. Bánffy Miklós elnököt illeti köszönet azon fáradhatatlan munkáért, amit e kérdés előkészítése és intézése körül kifejtett.

Ezek után könnyen hihető, hogy az állampolgársági kérdés végleges megoldást nyert. Az egyes magyarokon mulik, hogy ezt az állampolgárságot most már meg is szerezhessek. Éljenek tehát a joggal.

Ezzel az eredménnyel meg lehetünk mind elégedve. Ezt az állítást el kell hogy fogadja ugy a szobátudós, mint gyakorlati ember egyaránt.

A pénzügyminiszter

hivatalos hatalommal való visszaélésnek tekinti, ha büntetést rónak ki a lakbérleti szerződés nem ille-tékezése miatt

Bucurestiből jelentik: A "Romania" közli: A pénzügyminiszter rendeletet küldött az összes pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben kéri, hogy terjesszék fel az 1939. április elseje után felvett kihágási jegyzőkönyveket, amelyeket olyan háztulajdonosok ellen vettek fel, akik nem jelentették be a lakóikkal megkötött lakbérleti szerződéseiket. Tekintettel arra, hogy háfározott rendelete volt a pénzügyminiszternek abban az irányban, hogy ilyen esetben nem kell kihágási jegyzőkönyvet felvenni, mégis sok jegyzőkönyvet vettek fel. A pénzügyminiszter ismételt felhívja a pénzügyigazgatóságok figyelmét, hogy hivatalos hatalommal való visszaélésnek fogja tekinteni, ha ilyen eset még egyszer megismétlődik.

Befejezte a magyar képviselőház a földbirtokreformról szóló javaslat általános vitáit

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház mai ülésén befejezte a földbirtokreformról szóló törvényjavaslat általános vitáit. Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter záróbeszédében rámutatott arra, hogy

nagy hibája volt a múltnak, hogy nem volt szervezett földbirtokpolitika, amely a nép szaporodását és fejlődését szükségesszerűen szorgalmazta volna kisbirtokok szaporításával

A világháború után 400.000 embert juttattak kisbirtokhoz, de az akkori elrendezés nem érte el célját, mert a földhöz jutottak nagy része nem rendelkezett megfelelő képességgel földjeik megművelésére.

Ezért a mostani javaslatba a kormány bevette, hogy akinek nem tud földet juttatni, annak legalább kertés családi ház iut és gondoskodás történik azokról, akik földet kapnak, hogy kellően felszereljük magukat a munka megkezdésére.

A Ház ezután a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta.

Kinevezték az aradi ügyvédtársadalom új hivatalos vezetőségét

Moldovan Silvius dr. az új hivatalos vezetőség dékánja — Megoldást nyert az ügyvédkamarai választások ügye

Az országos vezetők névsora

Beszámolt az Aradi Közlöny arról, hogy lamandi igazságügyminiszter rendeletét készített az ügyvédi érdekképviselet átszervezésére. A törvény értelmében megszűnik az ügyvédkamarák s az ügyvédszövetség eddigi önrendelkezésé és ezen testület élére kinevezett vezetőség kerül.

Az igazságügyminiszter rendeletétől alapján nénteken délelőtt távirat érkezett dr. Moldovan Silvius, aradi ügyvédi kamara dékánjának címére és ebben a táviratban a miniszter hivatkozva a 3862—939. számú rendeletére, amely a Monitorul Oficial 248-as számában jelent meg, megbizta dr. Moldovan Silvius dékánt, hogy továbbra is ebben a minőségében álljon az ügyvédkamara élén, míg a következő tagokból álló bizottságot nevezte ki az ügyek intézésére: Id. dr. Ispravnic Sever, Cotioiu Romulus dr., Lutai Corneli dr., Miclosi Emil dr., Juhász Géza dr., Schannen Béla dr., Pauessti Nicolae és Botloc Alexa dr.

Mint köztudomású, hónapokkal ezelőtt választott új vezetőséget az ügyvédkamara és akkor dékánná Cotioiu Romulus dr.-t választották meg, azonban hivatalát nem fogalta el, mert a választást annakidején meglebebezték. A felebbezési tárgyalást november 4-re tüzték ki, de ilvenformán természetesen nem tartják meg, hanem az ügyvédikamara élére lamandi Victor 154534—939. számú rendeletével a fenti interimár-bizottságot állította.

A választmány, a régi választmányhoz viszonyítva két taggal bővült és csupán annyiban változott, hogy az időközben elhalálozott dr.

Grözda Aurel helyébe került új tag, valamint Sarbu Gheorghe dr. eddigi tanácstag helyett nevezett ki új tagot az igazságügyminiszter. Az új interimár-bizottságnak két kisebbségi tagja van: dr. Schannen Béla és dr. Juhász Géza.

A most kinevezett dékán és a bizottság tagjai szombaton délelőtt 10 órakor teszik le az esküt Ludosan Nicolae törvénytörvényi főelnök kezébe.

Különben az ügyvédszövetség élére a következő vezetőség került:

Elnök: Ioan Grigore Perieteanu, tagok: Nicolae Parvulescu, a prahovai kamara dékánja, Dimitrie Dimitriu, iasii dékán, Ioan Gatoiu, brassói dékán, C. C. Broescu, bucuresii ügyvéd, Adrian C. Brudariu, temesvári dékán, Dimitrie Grozdea, ilfovi ügyvéd, Istrate Micescu, ilfovi dékán, Radu Portocala, braillai dékán, Gheorghe Vantu, cerneai ügyvéd, Gheorghe Onose, covorulii dékán, Stefan Marinescu-Bolintin, ilfovi ügyvéd, Metes Petre, kolozsvári ügyvéd, Panisca Gheorghe, lapusnai dékán.

Az ilfovi ügyvédi kamara élére a következő vezetőséget neveztek ki:

Dékán: Istrate Micescu, tagok: Anibal Teodorescu, Ioan Gr. Perieteanu, Paul Porumbeanu, Emil Ottulescu C. Stoicescu, Eugen Craciun, Traian Alexandrescu, Artur Gorscki, Demostene Botez, Hurmuz Asnavorian, Margareta Paximade Ghelmegeanu, Virgil Potarca, Mihail Paleologu, Vasile Melinte, Gheorghe Alexandrescu-Savoia és Titus Dragos.

Bizottságot létesítettek Temestartományban

a falusi italmérési engedélyek kiadásának véleményezésére

A pénzügyminiszter 266.060—1939. számú rendeletével bizottságot nevezett ki, amely a Temestartomány területére ezenül kiadandó falusi italmérési engedélyeket véleményezi. A bizottság tagjai a következők:

Romulus Fulga pénzügyi vezérfelügyelő, a szeszmonopol temesvári vezetője, Victor Tareanu vezérfelügyelő, mint Temestartomány megbízottja, Gh. Iesanu, a Banca Nationala temesvári fiókjának igazgatója, Ed. Giurcanescu ezredes, a temesvári kereskedelmi és iparkamara elnöke és Virgil Popoviciu temesmegyei prefektus.

Ez a bizottság vizsgálja felül és véleményezi mindazokat a kérvényeket, amelyekben Temestartomány területére italmérési engedélyeket kérnek annak érdekében, hogy betöltsék azokat a megüresedett helyeket, amelyek az 1932. április 22-iki törvényben biztosított szerzett jogoknak az 1936. június 16-iki törvény úján történt hatályon kívül helyezése révén, vagy pedig más okokból keletkeztek. Az említett bizottság juttatja el a kedvezően véleményezett kérvényeket a szeszmonopol kereskedelmi igazgatóságához azzal a céllal, hogy azokat a szeszmonopolról szóló törvény 180. szakaszának intézkedéseitől eltérően ióváhagyják

FORUM filmszínház.

MA, Walt Disney két órát betöltő színes filmesodája.

„Hófehérke és a hét törpe“ Angol verzió

Román és Fox hirdató a legújabb eseményekké!

Előadások: 5, 7.15 és 9.15 órakor.

3-kor matiné, olcsó helyekkel.

Tel.: 20-10

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre... 840 l. || Negyedévre 210 l.
Félévre... 420 l. || Egy hónapra 70 l.Váratlan légvédelmi próba
Aradon

Péntek délután és este megrendezték Aradon a már régebben kilátásba helyezett, váratlan időpontban esztergált légvédelmi gyakorlatot. Délben és este kilenc órákor megszólaltak a rádiójelző szirénák és harangozok hogy a mit sem sejtő közönséget a légvédelmi előírások betartására intették. Tekintve, hogy a gyakorlat teljesen váratlanul érte a város közönségét és a pénteki hetivásáron résztvevő nagyszámú vidékét, a város légvédelmi hivatala most készíti el észrevételeit, amelyek felsorolják azokat a szempontokat, amelyek a tapasztaltak alapján alakultak ki és amelyeknek betartására felhívják a közönséget a jövőben megrendezendő váratlan légvédelmi gyakorlatokkal kapcsolatosan.

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 10.12, London 17.85, Newyork 44.6, Brüsszel 74.50, Milánó 22.50, Amszterdam 236.80, Berlin 178.75, Szófia 5.50, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.43.

— Kopenhága és Berlin ismét felvette a távbeszélő összeköttetést. Kopenhágából jelentik: Kopenhága és Berlin között ismét megnyitották a távbeszélő összeköttetést. (Rador).

— A spanyol polgárháború utójátéka. Madridból jelentik: A politikai felelősség megállapításának tárgyalásán a legfelsőbb katonai bíróság Miaya tábornokot a legsúlyosabb büntetéssel sújtotta: tizenötévi száműzésre ítélte és elrendelte egész vagyonának elkobozását Miaya tábornok feleségét egymillió pezeta pénzbüntetésre ítélték.

— Németellenes cikke miatt elkobozták egy belga hetilapot. Brüsszelből jelentik: A „Pourquoi Pas” című belga hetilapot pénteken reggel annak megjelenése után a hatóságok azonnal elkobozták, mert a Német Birodalom nagykövete nézve sértő cikket közölt. (Rador).

— Cotioiu Romulus dr. kapitányi előléptetése. Cotioiu Romulus dr. ügyvéd, volt polgármestert a hadseregben történt előléptetések során tartalékalományu kapitánnyá nevezték ki.

— Pályázatot hirdetnek egy aradi közjegyzői állásra. A temesvári közjegyzői kamara a Sincal Traian dr. elhalálása következtében megüresedett közjegyzői állásra pályázatot hirdet. Az érdekelteknek kérvényeiket 15 napon belül kell a temesvári közjegyzői kamarához eljuttatniok.

— Meghalt Márton Áron püspök édesanyja. Kolozsvárról jelentik: Csütörtökön délután rövid távirat érkezett a kolozsvári belvárosi plébániára. A táviratot Csikszentdomokosról küldték s halálhírt hozott: Márton Ágostonné, született Kurkó Juliánna csütörtökön délelőtt meghalt. Az egyszerű székely asszony Márton Áron erdélyi római katolikus püspök édesanyja volt. A távirat vétele után Márton Áron püspök azonnal elutazott szülőfalujába. A haláleset körülményeiről és a temetés idejéről még nincsenek értesítéseink. Pénteken reggel fél nyolc órákor azonban a Szent Mihály templomban Requiemet tartottak a főpásztor elhunyt édesanyjának lelkiútvéért.

— Vihar pusztított Firenze környékén. Milánóból jelentik: Firenze környékén záporos és vihar pusztított, nagy áradásokat idézve elő. A Firenzo-prato-i villamosvasút-közlekedés megszakadt. A villám beütött egy házba, két parasztfasszonyt megölt és két gyermeket megsebesített.

— Nincs többé szabadlevegő Németországban. Von Tschammer und Osten német birodalmi sportvezér rendeletet adott ki, mely szerint a Németországban rendezendő sportversenyeken többé senki sem kaphat szabadlevegőket. Ezeket a harctereken megsebesült katonák részére tartják fenn, akiket a német sport vendégeinek tekintenek.

— Az aradi kereskedelmi és iparkamara új hivatalos órái. Az aradi kereskedelmi és iparkamara hivatalosan közli, hogy a minisztériumtól kapott engedély alapján a közönség részére minden munkanapon, tehát hétfőn és az ünnepek követő napokon is, délelőtti 9 órától 1 óráig tartja nyitva irodáit. Ezeket az órákon kívül, sem délelőtti, sem délutáni a kamara nem fogad feleket s távbeszélőn sem ad felvilágosításokat.

— Püspöki bérmálás Aradon. Temesvárról jelentik: Pacha Ágoston dr. megyéspüspök vasárnap Aradra utazik és ott kiosztja a bérmálás szentségét. Minden két évben szokott Aradon bérmálás lenni és idén is Krisztus Király ünnepe napján megy végbe ott a bérmálás. A püspököt Héber János püspöki titkáron kívül a káptalan több tagja is elkíséri.

— FIZETIK A NYUGDIJAJUKAT! Az aradi pénzügyigazgatóság nyugdíjosztályához megérkezett a nyugdíjak kiutalása és a nyugdíjak folyósítását már pénteken meg is kezdték. A nyugdíjosztály felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy a nyugdíjak kiutalását szombaton folytatják.

— Október 29-én reggel nyolc órákor kezdődik a katonai előkiképzés. A katonai előkiképzés október 29-én, reggel 8 órákor megkezdődik. Az 1921-ben született valamennyi katonai előkiképzésre kötelezett ifjú köteles e napon megjelenni az illetékes alközpontokban. Azok az ifjak nem kötelesek megjelenni, akik 1939. november 15-én bevonulnak.

— Az újságíró nyugdíjintézet felhívása. Az újságírók nyugdíjintézete ezúton kéri fel tagjait, hogy sürgősen tudassák az intézetet jelenlegi helyzetükről: hol tartózkodnak, a helység nevével és címével, azért, hogy az esetleges közleményekről az intézmény idejében értesíthesse őket. Az intézet címe: Bucuresti, Boulevardul Regele Carol I. No. 33., Casa Centrală a Asigurător Social.

Levél a harctérről

Az egyik francia lapban olvastuk a következő derűs kis történetet: Egy ismert párizsi színészt behívtak katonának és azonnal a nyugati harctérré viték. Fiatal felesége kétségbe volt esve, mert alig néhány hónapos házasok voltak. Csak természetesen: az asszonyka nagyon a lelkére kötötte férjének, hogy írjon gyakran és sokat. Egy hélig nem érkezett a férjétől semmi. Még csak egy sor sem. Végre azonban bekopogtatott a postás. Az asszonya türelmetlenül bontotta fel a levelet és a következőket olvasta:

— Mélyen tisztelt nagyságos asszonyom! A férje nagyon szereti. Ezt sokat hangoztatta levelében. Minthogy azonban sokat fecsegett és pedig olyan dolgokról, amikről nem kellett volna, leveleit kénytelenek voltunk leragasztani. A cenzúra.

A férje leveléből csak annyit olvashatott: Drága, egyetlen szeretett asszonykám! Ami ezután a megszólítás után következett, az egy fehér lappal gondosan le volt ragasztva.

— Minta-légvédelmi fedezéket ásnak a városháza előtt. Aradváros vezetőségének intézkedésére a város légvédelmi hivatala és műszaki szolgálata terveket készített a közönség számára mintául szolgáló ásott légvédelmi fedezékről. A terv alapján megkezdtek az ásott fedezék elkészítését a városháza előtt téren, a tereket díszítő parkirozott területnek a járda felé eső részén. Ezt a fedezéket mindenki megtekintheti és ennek alapján készíthetők el magánházakban az ásott légvédelmi fedezékek.

Legelősből temetkezési vállalat a

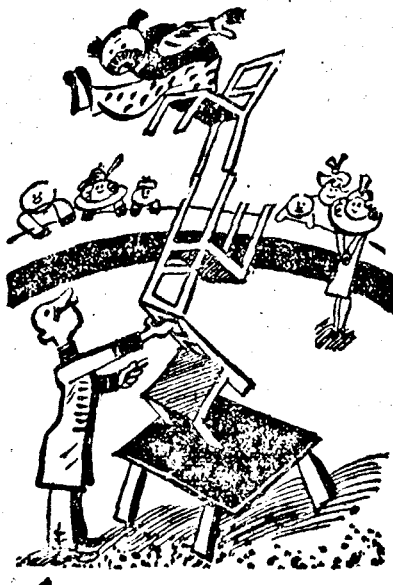
KLUG TESTVÉREK Bul. Reg. Ferdinand 37

Saját készítmények.

TELEFON ARAD: 14-30. TEL. UJARAD: 20-22.

— Két millió négyzetméter üvegtábla — Varsónak. Berlinből jelentik: Dr. Otto, a Varsó élére kinevezett német kormánybiztos nyilatkozott az újságíróknak és kijelentette, hogy a volt lengyel főváros helyreállításának legfontosabb tennivalója az ivóvíz előteremtése. A másik igen fontos feladata az volt, hogy két millió négyzetméter üvegtáblát rendeljen, hogy az őszre való tekintettel az ablakokat beüvegezzék, mert majdnem minden ablak elpusztult a bombázások során.

Jaj!!

— Bocsánat, mester, szabad ez a szék? A hálygot szeretném leültetni.

— Baleset következtében elhunyt Eisberg Antal bécsi sebésztanár. Bécsből jelentik: Eisberg Antal báró, a híres bécsi sebésztanár baleset következtében 69 éves korában meghalt. A baleset részletei még hiányoznak.

— Elmarasztalták a szatmári betegsegélyzőt a kisebbségi orvosok perében. Szatmárról jelentik: A szatmári munkásbiztosító pénztár a szolgáltatásban álló kisebbségi orvosokat előzetes felmondás nélkül elbocsátotta. Az orvosok pert indítottak az intézmény ellen. A járásbíró az orvosok javára döntött, a betegsegélyző azonban fellebbezett. Másodfokon az ügy a törvényszék elé került. A bíróság kimondta, hogy a munkatörvény rendelkezései azokra az állami alkalmazottakra is vonatkoznak, akiket nem véglegesítettek állásukban. Ennek alapján a járásbíró ítéletét jóváhagyta és az orvosoknak 59 ezer lej kártérítést ítélt meg.

— KI KAPJA AZ IDÉN AZ ORVOSI NOBEL-DIJAT? Bucurestiből jelentik: Stockholmi távirat szerint az idei orvosi Nobel-díj sorsáról döntöttek. Eszerint az orvosi díjat kettő osztva, az egyiket Dömer müncheni orvosnő, a másikat egy belga fiziológiai tudós kapja meg.

— Ehrbar Henrik halála. Ehrbar Henrik zongorakészítő és hangoló, az aradi Városi Zenede gondnoka tegnap délután életének nyolcvanadik esztendejében örök álmra hunyta le szemét. A közönségnek örvendett aradi iparos Berlinben később Hamburgban tanulta ki mesterségét, majd több neves zongoraművész társaságában bejárta egész Nyugat-Európát. Különösen büszke volt arra a hangversenykörútra, amelyet Hans von Büllownak társaságában tett meg a múlt század nyolcvanas éveiben. Még a XIX. század végén került Ehrbar Henrik Aradra és itt 52 éven keresztül szolgált hivatását. A több mint fél évszázados aradi tartózkodása alatt rengeteg barátot és tisztelt szerzett magának s ezen idő alatt páratlan lelkiismeretességgel látta el munkakörét is. Halálát feleségén kívül fia, Ehrbar Frigyes budapesti mérnök, kiterjedt rokonság és tisztelőinek nagy tábora gyászolja. Temetése szombaton délután 3 órákor lesz a Felsőtemetőben.

— TILTOTT TENGERI ZÓNÁK A FEKETE-TENGEREN. Moszkvából jelentik: A szovjetkormány közölte, hogy a Fekete-tengeren három tiltott zónát létesítettek. Ez a zóna Sebastopoltól északra és délre fekszik. A szovjet kormány rendelkezése szerint a tiltott zónákban még szovjet kereskedelmi hajók sem közlekedhetnek. Valószínűnek tartják, hogy a tiltott zónákban aknákat helyeztek el. Egy újabb jelentés szerint a Boszporusi kikötő közelében uszó aknát észleltek.

— Házasság. Griller Sofi és Kohn Zoltán október 29-én, vasárnap délután 12 órákor tartják esküvőjüket a nyugati szertartású izraelita templomban. (Mindenkülön értesítik helyett.)

— PEREK INDULNAK KOLOZSVÁRON AZ 1919. EV ELŐTTI POSTATAKARÉK-BETÉTEK VISSZAFIZETÉSÉÉRT. Kolozsvárról jelentik: Ismeretes, hogy éveket ezelőtt megállapodás jött létre a román és a magyar kormány között a román állampolgároknak a magyar postatakarékpenztárral szemben 1919. előtti időből származó követeléseinek kifizetésére nézve. Az egyezmény szerint a kifizetés 1:2 arányban történik meg. Minthogy ezeknek a takarékbetétnek a kifizetése mindmáig nem történt meg, egyes kolozsvári betétesek a bíróság előtt kísérik meg érvényesíteni igényeiket. Így értesülésünk szerint hasonló pert tesz folyamamba Málnassy József ismert kolozsvári ügynök is, akinek mintegy 60.000 korona takarékbetétje vár kifizetésre. Málnassy elhatározását több más betétes is követi.

— Vetőmagkiállítás és vásár Kolozsváron. Az EMGE igazgatóválasztmánya október hó 21-én tartott ülésén elhatározta, hogy a szokásos tavaszi vetőmagkiállítását és vásárját az 1940. évben is megrendezi Kolozsvárt február 17—21. napjain. A kiállítás és vásár kedvező alkalmat nyújt a gazdatársadalom számára az eladó vetőmagkészletek értékesítésére és a szükségletnek első kézből, megbízható forrásból való beszerzése. Az EMGE ezuttal XVI. vetőmagkiállításán és vásárján résztvesznek ugy a kisebb, mint nagyobb gazdák, valamint a jelesebb növénynevelő gazdaságok és az EMGE nemesített vetőmag szaporító telepei is. A kiállítás és vásár előkészületi munkálatait az egyesület már megkezdte. A kiállításra szóló jelentéseket már elfogadja az egyesület. A részvételi szándék legkésőbb január hó 15-ig bejelentendő az EMGE-hez Cluj, Str. Regala 16. sz.

— Tanulmányi szabadságra jogosult 1940. korosztályos önkéntesek figyelmébe! Az aradi hadkiegészítő parancsnokság közli az 1940-es korosztályhoz tartozó azon hadkötelesekkel, akiknek önkéntességi jogát még nem vezették be és akik tanulmányuk utolsó évét végzik, hogy bevonulásukat elhalasztják abban az esetben, ha 1939. november 10-ig kérvényt adnak be a hadkiegészítő parancsnoksághoz. A kérvényhez mellékelni kell azt a hivatalos bizonyítványt, amely igazolja, hogy az illetékes iskolának utolsó esztendejét végzi, a katonai előképzésről szóló bizonyítványt és a nyugtát arról, hogy a katonai állományt 1930—1940. évre beírták.

A vasárnapi Krisztus Király ünnepe és a püspöklátogatás programja

Szombat délután érkezik Aradra dr. Pacha Ágoston megyéspüspök, hogy résztvegyen a lélekemelő egyházi ünnepen

A vasárnapi Krisztus Király ünnepe, a lelkigyakorlatok befejezése, a bérmálás, valamint a püspöklátogatás programját a plébániai hivatal a következőkben közli:

Pacha Ágoston dr. megyéspüspök szombat délután érkezik Aradra, hogy résztvegyen a lelkigyakorlatok befejezésén és hogy a bérmálás szentségét kiosssa. Ünnepi fogadtatás sem a pályaudvaron, sem pedig a templom előtt nem lesz, a főpásztor határozott kívánására. A püspök valószínűleg Walner József dr. kanonok, irodaigazgató és Héber János püspöki titkár kíséretében érkezik és résztvesz a szombatesti befejező elmélkedésen. A lelkigyakorlat után a hívek szentgyónást végeznek.

Vasárnap reggel hét órakor Szalai Mátyás dr. elmondja a lelkigyakorlatok befejező beszédét és utána teljes bucsúval összekötött áldásban részesíti azokat a híveket, akik legalább öt beszédet meghallgattak. A beszéd után következnek a hét órai szentmise, amelynek keretében a püspök megáldoztatja a lelkigyakorlatokon résztvevő híveket és hozzájuk főpásztori szöveget intéz. A püspöki mise, amely a bérmálás szentségének kiosztását bevezeti, délelőtt kilenckor kezdődik. A főpásztor, az időnek gazdaságosabb kihasználására való tekintettel, asszisztenciás csendes misét mond, majd a bérmálандókhöz és a bérmászülokhöz intéz beszédet.

Ezután kerül sor a bérmálás szentségének kiosztására. Körülbelül 500-550 fű. leány s felnőtt jelentkezett. Itt írjuk meg, hogy a vasárnaponkénti szokásos 9-10 és 11 órai szentmiséket a bérmálásra való tekintettel, a Kulturházban tartják meg. A féltizenkettős mise már a templomban lesz, mert ekkorra a bérmálás szentségének a kiosztása befejezést nyer.

A bérmálás és az összes szentmisék elvégzése után, délután 12-kor Pacha Ágoston dr., a kulturház dísztermében fogadja a küldötteket. Előbe járulnak az aradi római katolikus egyházközség, a Mosótyi-telepi római katolikus egyházközség és az összes hitbuzgalmi, valamint katolikus társadalmi egyesületek, intézetek és a megbérmáltak — egy kisfiú és egy kislány — képviselői, akikhez a püspök a fogadás végén beszédet mond. Ezután résztvesz délután két órakor a Minorita rendház által, a tiszteletére rendezett díszelőadásban.

Vasárnap délután hat órakor kezdődik a Krisztus Király-napok befejező ájtatossága: körmenet a legméltóságosabb Oltáriszentséggel. A körmenetet természetesen csak kedvező idő esetén tartják meg. A körmeneten résztvevő egyesületek, intézetek, a körmeneten való részvételre a következő sorrendben sorakoznak fel:

Az élen halad a kereszt, égő gyertyáktól körülvéve. Ezután következnek a napközi otthonok növendékei, az állami elemi iskolás fiúk és leányok, a katolikus fű elemiskola, katolikus fiú- és leányiskola, az állami középiskolák növendékei, a zárdai tanintézetek, állami középiskolák leány növendékei, mikelakai, kádas- és szilvástelepi, ségai és Mosótyi-telepi hívek, majd a cizmadiák-társulat, a székely lányok egyesülete, a bérmálás szentségében részesült fiúk és lányok, a Jézus Szíve-társulat, a Rózsafűzér-társulat, Szent Ferenc harmadik rendje, a katolikus nőszövetség ifjúsági tagozata, a Szociális Misszió-társulat, a Szent Ágnes, Szent Margit, Immaculata és Szent Erzsébet kongregációk, asszonyok kongregációja, Jézus Szíve-énekkar, Kolping-egyesület, majd a ministránsok kíséretében a papság csoportja, amelyet a baldachin alatt lévő Oltáriszentség követ. Az Oltáriszentséget Pacha Ágoston dr. megyéspüspök viszi, az Oltár-egyesület tagjai pedig égő gyertyákkal veszik körül a legméltóságosabb Oltáriszentséget. A Szentség után halad az aradi, továbbá a Mosótyi-telepi és mikelakai egyházközségek küldöttsége, utánuk a Katolikus Kör, a Katolikus Daloskör, a Katolikus Nőszövetség és a Credo-férfi-egyesület. A menet az egyesületekhez nem tartozó férfiak és nők csoportja fejezi be.

A körmenet alatt a rendre a rendőrség és a Credo-egyesület ügyel fel. A plébánia szeretettel kéri a házaknak és lakásoknak tulajdonosait, hogy a házaik, illetve lakásuk előtt elhaladó körmenet ideje alatt ablakaikat kivilágítani sziveskedjenek.

A körmenet a Regina Maria-utvonal nyugati oldalán halad a Városházáig, ahol átfordul a másik oldalra és a megyeház előtt vonul vissza a templomhoz. A rendezőség ismételtlen kéri a körmeneten résztvevőket, hogy az Oltáriszentség

tiszteletére égő gyertyát vigyenek magukkal.

A körmenet alatt a főpásztor négy áldást ad a Szentséggel, a világ négy tája felé és mielőtt bemegy a templomba mégegyszer megáldja a templomba ha nem férő hívek sokaságát. A körmenet szertartása különben a templomban nyer befejezést, amikor a templomi énekkar a Te Deumot énekli. Végül a plébániai híveket az Oltáriszentséggel újból megáldja. Ezzel a lélekemelő szertartások sora Krisztus Király ünnepe befejeződik.

Pacha Ágoston dr. az ünnepek befejezése után, már vasárnap este visszautazik székhelyére.

— Német tiltatott nem fogadja el a Nobel-díjat Stockholmból jelentik. A Havas-ügynökség értesülése szerint a német törvényeknek megfelelően Domack professzor nem fogadhatja el a Nobel-díjat. (Rador).

— Száz éves a temesvári evangélikus templom. Temesvárról jelentik: Vasárnap, október 29-én lesz 100 esztendője annak, hogy a temesvári evangélikus templom felépült. A 100 éves évforduló alkalmával vasárnap délelőtt a templomban ünnepélyes istentisztelet lesz, melynek ünnepi szónoka idősebb Argay György. Az istentisztelet után a templomban díszgyűlés lesz, melyen dr. Wachsmann Alvin, az evangélikus hitközség elnöke elnököl. A templom történetét és annak felépítését Argay György evangélikus esperes mondja el. A díszgyűlés után a temetőben az elhalt úttörő papok és munkatársaik sírjait keresik fel, míg ebédután 6 órakor a templomban műsoros est lesz, melyen Debreczeni István református lelkész, Keszler nagyszentmiklósi lelkész és rajtuk kívül több ismert temesvári művész és művészné biztosítja a megeredményt sikert.

Lélekhárító ágya az olimpiai stadionban...

Helsinki-ből jelentik: A Paris Soir tudóstója bejelentést folytatott a finn olimpiai bizottság tagjaival. Néhány részlet az interviuból:

— A hékés szándék Finnországot — mondja az egyik kérdező — hadállanokba kényszerítették. A hatmillió lakosságából mástélmillió már fegyverben van. Az ország nyugati részéből a vonatok százai szállítják a gyermekeket, asszonyokat az északi szigetek belsejébe, ahol 66 ezer fő bevezetésen menővénva várják őket. A férfiak fegyverrel a kezükön helyükön vannak, hogy megvéddék függetlenségüket és maguk kulturálukat. Az olimpiai stadionban lélekhárító ágyak állanak, amelyeket egyes sportemberek katonarésztben kezelnek és akik ritkán lehetetlenül foglalkoznak a finn sportélet remekművét...

... Helyzetkén háromnegyed ágyval megalkotott, az emberi együttérzés szimbolizáló olimpiai játékok megkezdése előtt...

— A kolozsvári Thalia próza- és operett-társulatának temesvári vendéglátóca. Temesvári tudóstónk jelenti: Temesvárot november harmadika és tizenharmadika között a Thalia kolozsvári, szintársulat vendégszerel. A tizennapos idő alatt a társulat próza- és operettműveket játszik, míg december végén, karácsony előestéjéig kezdve január 10-ig az operett-társulat működik a városi színházban. Temesvár városa és az Astra kultúregyesület már megadta hozzájárulását a kolozsvári szintársulat temesvári vendégszereléséhez, ami a város magyarai lakossága körében általános meglepetést keltett.

— Tizenötmillió márká a németországi uccai gyűtések eredménye. Berlinből jelentik: Ma tették közzé az uccai gyűtések végső eredményét. Eszerint időköznyelre befolyt 15.112.580 márká.

— Hetvennégy éves budapesti nyugdíjas és hatvannégy éves feleségének borzalmas öngyilkossága. Budapestről jelentik: Az Izabella-ucca 11. szám alatti házban Alberti Frigyes, a Nemzeti Bank 74 éves nyugdíjas tisztviselője és 64 éves felesége öngyilkosságot követte el. A férfi felöntötte a lakást petróleummal, felgyújtotta, majd revolverével lelötte feleségét és föbelötte magát. Lehet, hogy pillanatnyi elmezavarásban követte el tettét.

— Brion: Medici Lőrinc. Egy forró és nagy korszakban, az olasz rinascimento levegőjében élt: s a kor trópusán heves talajából szines és pompázó élet sarjadt ki. Szines és pompázó, de ugyanakkor mélyen tragikus és szomorú élet is, amelyet a nagyság örök magányossága árnyékozott el. Brion pompás könyvében megelevenül a kor, a reneszánsz Firenzéje, megelevenednek az emberek, a kalmár és uralkodó Medici család, a lelkes és önző nép, diplomata papok és ájtatos diplomaták s a nagy ellenlábás Savonarola. Egy nagy, mozgalmas dráma perreg le előttünk, középpontjában pedig ott áll groteszk fejével, ragyogó szellemével és hányatott sorsával Medici Lőrinc. Igazi tragikus hős, mert gazdag volt, hatalmas volt, okos volt, élniszerető volt és mégis boldogtalanul kellett meghalnia. Brion: Medici Lőrinc az Athenaeum Életregény sorozatában jelen meg, mint pl. Maurois: Chateaubriand, Ludwig: Roosevelt, Brion: Attila, Bainville: Napoleon, Mauriac: Jézus, stb. stb. A sorozat legközelebbi kötete Szentimrei Jenő: Kőlcsev Ferenc regénye lesz. Brion: Medici Lőrinc szép kiállításban, vászonkötésben 178 — lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Kolozsvár. Kérje az Athenaeum újdonságainak jegyzékét.

Angol-olasz kereskedelmi vegyesbiróság létesül

Rómából jelentik: Anglia római nagykövete és Olomaní olasz szenátor pénteken egyezményt írtak alá, amely az angol-olasz állandó vegyesbiróság működéséről intézkedik. Ez a vegyesbiróság lesz hivatva a két ország között felmerülő vitás kereskedelmi kérdésekben dönteni.

Ismeretlen tettesek kifosztották egy negyedik kerületi fűszerkereskedés pénztárát Temesváron

Temesvárról jelentik: Tegnap a déli órákban vakmerő betörés történt a IV. kerületben, ahol eddig ismeretlen tettesek behatoltak a Küttl-tér és Bonnáz-ucca sarkán levő Dörner és Angner-féle fűszer- és csemegekereskedésbe és annak pénztárából 10.000 lelt loptak el.

A betörést csak a 3 órai délutáni nyitás után fedezték fel és azonnal jelentés tettek a rendőrségnek. A helyszínen megjelent a büntető osztály néhány detektívje, akik megállapították, hogy a tettesek 1 óra után az udvaron a nyitott pinceajtón keresztül behatoltak, majd onnan letrőve a pinceablakot, felmásztak az üzletbe. Az üzletben felfeszítették a pénztárt, ahonnan 10.000 lelt vettek ki, majd ugyanazon az uton távoztak, ahonnan behatoltak az üzletbe.

A rendőrség erőyes nyomozásba kezdett és reméli, hogy a tetteseket rövidesen elfogja.

— Vasúti katasztrófa Ausztriában 13 halottal és 30 sebesüléssel, Bécsből jelentik: A felsőduinai Sanct Valentin vasúti állomás közelében mára virradó éjszaka egy személyvonat hibás váltóra szaladt és kicsiklott. Két személykocsi teljesen összetört. A romok alól eddig 13 halottat és 20 sebesültet ástak ki. Attól tartanak, hogy több súlyos sebesült belehal sérülésébe.

— Sorozzák a kutyákat... Hollandiából érkezett hírek arról számolnak be, hogy a hollandiai hadsereg főparancsnoksága elhatározta a kutyák besorozását. A kutyákat a teljes egyenlőség alapján bírálik el, ugyanis fajra való tekintet nélkül besorozzák őket. Alkalmas nemzetvédelmi szolgálatra az a kutya, amely 50-70 centiméter magas, legalább egy éves, de hat évesnél nem öregebb. A kutyák gazdáját kártalanítják, az ebeket pedig nyolc héten keresztül oktatják. A hollandiai katonakutyákat hirközvetítő, őrző és betegápoló szolgálatra oktatják ki.

— Egy tehervonat mozdonya felszaladt a perronra a római Termi-pályaudvaron. Rómából jelentik: Súlyos szerencsétlenség történt a római Termi-pályaudvaron. Egy szénzállító tehervonat kicsiklott és mozdonya a perronra rohamt. A közönségből 12 embert ütött el a mozdony. Négy azonnal meghalt, nyolc súlyosan megsebesült. Egy fékező is életét veszítette.

— Zborav Ernő: Trópusi nap alatt. (Egy kivándorló élete láva szigetén). Hőse egy kalandvágyó magyar fiatalember, aki miután elverődött Port-Saidig, egy Holland-Indiába utban levő hajóra lopakodik. Mikor a hajón észreveszik, munkára fogják és Batáviában átadják a kikötői hatóságnak. A jólelkű holland hivatalnokok a lerongyoltan érkező fiatal magyart ellátják ruházzal, élelemmel és elhelyezkedést, sőt kölcsönt is szereznek neki. Így lesz gyakornok egyik gyarmati társaság ültetvényén. Az ültetvényes ábcéjében, a dzsungelirtáson kezd, félév múlva már véglegesítve önálló munkaterületet kap. Az ültetvényen csak az adminisztrátor, egy hivatalnok, néhány félvér hivatalnok képviselik a civilizált emberiséget. Legközelebbi szomszédjával, egy félvér hivatalnokkal is csak ritkán jön össze. A reggeltől napestig folyó munka a hőségben és az állandó társatlanság nagyvon kimeríti. Félvér szomszédja rábeszélésére házvezetőnöt vesz magához. Az asszony rendbehozza az elhanyagolt legényháztartást és rövid időre Kovács Pál mérfékkal és megbékélve él. Egyik nap titokzatos betegség lepi meg. A szundanéz asszony rejtélyes szerekkel gyógyítja és felépülése után kíváncsi adja magát Most már összekocanásai vannak házvezetőjével. Feltételekesség gyötéri mikor az asszony napokra eltűnik. Újra a titokzatos trópusi betegség lepi meg. Igazgatója figyelmezteti, hogy teljesen elmerül, ha nem változtat életmódján és az asszony elküldését tanácsolja mert betegsége a benszült asszony machinációjának következménye. Végre erőt vesz letartatásán és mivel gyanús leletek maga is észrevett, házvezetőnöt elkergeti. Ez időben a gazdasági válság a gyarmatokat is kikezdte, elbocsátások következnek és ezekben a válságos időkben nyeri vissza életerejét. Ezre vágyóbban gondol vissza a magyar hazára és végül honvágyának engedve, hazatér. Zborav könyve izgalmasan érdekes. Meglepo gyönyörü magyarsága, amelyben cseppet sem látszik, hogy 18 éve él láva szigetén. Zborav Ernő: Trópusi nap alatt, Pantheon kiadásu, 286 lapos mű. Ára fűzve 119 — lei, kötve 158 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál, Kolozsvár. Kérje a Pantheon-újdonságok jegyzékét.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

VOJTEK gyógyszerház, Bulev. Regina Maria
DANCIU gyógyszerház, Piata Mihai Viteazul
BERNATH gyógyszerház, állomással szemben
BERGER gyógyszerház, Saguna-ut.

Uj vezetők az aradi pénzügyigazgatóság élén

Cilibia Vasile kivetési pénzügyigazgatót Bucurestibe, Galin Dumitru behajtási pénzügyigazgatót tartományi felügyelőként Kolozsvárra helyezték

Neagota Iuliu kapott megbízást az aradi kivetési pénzügyigazgatóság, míg Pinte Alexandru a behajtási pénzügyigazgatóság vezetésére

Az aradi pénzügyigazgatóság vezetésében jelentős változások történtek. A vonatkozó rendelkezések a Monitorul Oficial október 25-iki keltezésű, 247. sz. jelenték meg. Ezek értelmében Galin Dumitru, az aradi behajtási pénzügyigazgatóság vezetőjét előléptették és a Szamos-tartományi királyi helytartóság mellett működő pénzügyi felügyelőség élére nevezték ki. Galin Dumitru alig néhány hónappal ezelőtt vette át az aradi behajtási pénzügyigazgatóság vezetését és ezelőtt a nagyváradi pénzügyigazgatóság élén működött. Aradi tevékenysége alatt szívélyes modorával, előzékenységgel az itteni közönség osztatlan rokonszenvét nyerte meg.

Az aradi behajtási pénzügyigazgatóság vezetésével a pénzügyminisztérium Pinte Alexandru szolgálati főnököt bízta meg, aki eddig a nagyváradi kivetési pénzügyigazgatóságon felelt ki tevékenységét.

Ugyancsak elhelyezték Aradról Cilibia Vasile-t, eddigi kivetési pénzügyigazgatót, aki a jövőben Bucurestiben működik majd az ottani másodfokú „fekete” kerületi pénzügyigazgatóság élén. Cilibia Vasileval egy fiatal, képzett pénzügyi tisztviselő távozik Aradról, aki — mint emlékeztetés — hosszú ideig vezette a behajtási pénzügyigazgatóságot is és Caba Iuliu nyugalmába vonulása után ruházták rá a kivetési pénzügyigazgatóság vezetésének felelősségteljes tiszttségét.

Az ő helyére egy kiváló, gyakorlati tudással rendelkező régi aradi főtisztviselő, Neagota Iuliu került, aki eddig a kivetési pénzügyigazgatóság egyenesadósztályát vezette és a pénzügyigazgató helyettese volt.

A CFR igazgatósága rendeletet adott ki, amely szerint a száz kilométeren felüli távolságra is adnak ismét oda-visszautazásra szóló (tour-ré-tour) jegyeket, ha az utazás ugyanazon megye területén történik. Ezeknek díját a CFR vezérigazgatósága a következőképpen állapította meg:

Életbelépett a vasut öt-tíz százalékos viteldijemelése

Bucuresti. A Hivatalos Lap tegnapi száma közli azt a rendeletet, amelynek alapján a kormány speciális illetéket állapított meg, úgy a vasuti teherdíjszabásra, mint a személyi viteldijakra. A rendelet szerint a személyi menetjegyek pótteljeke ötszázalék, az összes fuvardíjak pótteljeke tíz százalék. A pótteljekek alól csak azok a küldemények mentesek, amelyeket a rendeleti felsorol. A pótteljekeket az 1937. februárjában fejemelt szállítási díjak bruttó összege után számítják.

A rendelet szerint az 5—10 százalékos pótteljekekből befolyó összegeket külön alapként kezelik és ezekből fedezik a CFR rendkívüli beruházásait.

Száz kilométeren felüli távolságra is adnak ismét oda-visszautazásra szóló jegyeket

A CFR igazgatósága rendeletet adott ki, amely szerint a száz kilométeren felüli távolságra is adnak ismét oda-visszautazásra szóló (tour-ré-tour) jegyeket, ha az utazás ugyanazon megye területén történik. Ezeknek díját a CFR vezérigazgatósága a következőképpen állapította meg:

Kilométer	Vitelidij		
	I.	II.	III.
109—113	530	397	263
114—119	555	416	287
120—124	580	435	290
125—130	605	454	303
131—135	630	473	315
136—141	656	492	328
142—146	681	511	341
147—151	706	530	353
152—157	731	549	366
158—162	756	562	378
163—173	782	586	391
174—179	807	605	404
180—184	832	624	416

A fentemített jegyek kiadását az összes vasuti pénztárak megkezdték.

SPORT KÖZLÖNY

Az Electrica vendégszerepel vasárnap Aradon

Részletes biródelegálás

A nemzeti bajnokság B) csoportjának második osztályában vasárnap Aradon kerül sorra a Gloria—Electrica mérkőzés, amelyen nagy küzdelem várható és remélhetőleg a Gloria végre múltjához méltóan fog szerepelni. Az érdekesnek ígérkező mérkőzés délután 3 órakor veszi kezdetét.

A kerületi bajnokság műsorán öt meccs szerepel és valamennyi nagy küzdelmet ígér, de legérdekesebbnek mégis a régi riválisok, az AAC és az ATE összecsapása, valamint a Transilvania és Crisana mérkőzése ígérkezik. Egy másodosztályú mérkőzés és teljes ifjúsági bajnoki műsor egészíti ki a vasárnapi labdarugó-programot, amelynek biróküldése az alábbi:

B) LIGA:

Gloria—Electrica, Gloria-pálya, 15.00 órakor, biró: Rechesan, határbirók: Pálffy és Chiral.

KERÜLETI I. OSZTÁLY:

Olimpia—Egyetértés, Olimpia-pálya, 15.15 órakor, biró: Marienut, határbirók: Vagalau és Vogel. Banaul—Astra, Astra-pálya, 10.45 órakor, biró: Munteanu, határbirók: Adamovici és Luca.

Titanus—Tricolor, Titanus-pálya, 15.15 órakor,

biró: Goicea, határbirók: Höhn és Milanovic.

AAC—ATE, AAC-pálya, 10.45 órakor, biró: Darázs, határbirók: Oprüta és Kalmár.

Crisana CFR—Transilvania, AMTE-pálya, 15.30 órakor, biró: Macian, határbirók: Kradigaty és Sassu.

KERÜLETI II. OSZTÁLY:

Amra—Fortuna, Olimpia-pálya, 13.30 órakor, biró: Vagalau, határbiró: Schneider.

IFJUSÁGI BAJNOKSÁG:

AMTE—Crisana, AMTE-pálya, 10.00 órakor, biró: Gombos.

Gloria—Astra, Astra-pálya, 9.00 órakor, biró: Adamovici.

Titanus—Tricolor, Titanus-pálya, 13.30 órakor, biró: Höhn.

ATE—AAC, Gloria-pálya, 13.15 órakor, biró: Karlich.

Egyetértés—Unirea, Egyetértés-pálya, 11.00 órakor, biró: Polareczky.

Olimpia—Transilvania, AMTE-pálya, 13.30 órakor, biró: Kradigaty.

Elutazott az AMTE Bucurestibe

Az AMTE csapata, amely csütörtökön bravuros győzelmet aratott a Carpați ellen, pénteken délelőtt elutazott Aradról Bucurestibe, ahol vasárnap a Rapid ellen veszi fel a harcot. A piros-fehétek 12 játékosal: Gerold, Slivat, Lucian, Szuray, Szabó Béla, Szaniszló, Pataki, Léb, Pintér, Reinhardt, Bařrin és Fried utaztak el és a különítményt Stofa edző és Gudbrot sportinjező vezetik.

O'aszorszan készül Svájc ellen

Rómából jelentik: A november 12-iki zürichi olasz—svájci labdarugómérkőzésre Pozzo, az olasz szövetségi kapitány már megkezdte az előkészületeket. Az első válogatott edzésre a következő játékosok kaptak meghívást:

Olivieri (Torino), Font. Rava, Debetri (Juventus), Andreolo, Biavati, Amadeo (Bologna), Cairo, Locatelli, Ferraris, Demaria (Ambrosiana), Piola, Pisa (Lazio), Perazzolo (Genova).

A névsor meglepetése, hogy a bajnokságban vezető Veneziából egyetlen játékos sem kapott meghívást, Pozzo kitar a régi nevek mellett.

O A Gloria veresége a megismételt kupamérkőzésen. A Metalosport—Gloria kupa-mérkőzést megismételték és a Ferdinandon lebonyolított meccset a Metalosport 2:0 arányban nyerte meg Cosma és Grafenberger gólyaival. A Gloria több tartalékkal felálló csapata — bár állandóan támadott — nem tudott eredményes lenni. Tuzar Sclovan és Régnér látszólag elfogadhatóan, biró: Wallisch.

O Hiden, az egykori híres osztrák válogatott labdarugó játékos, mint ismeretes, Franciaországba költözött, ahol már megszerezte a francia állampolgárságot és évek óta az RC Paris csapatának kapuját védi. Csapatának vasárnapi mérkőzésén védte utoljára kapuját, mert a mérkőzés után azonnal a német határra vitték frontszolgálatra. Természetesen, mint francia katonát, volt honfitársai ellen.

Magyar ügy kapásból!

A debreceni Bocskal két kitűnő játékos szerződött Berez és Turav II személyében és mindkettőt vasárnap már szerepeltetni is kívánja a Gamma elleni mérkőzésen.

Megan Taylor, a hölgy-műkorcsolyázás Európa-bajnoka elhatározta, hogy profi-szerződést ír alá. Előbb azonban meg szeretné nyerni a világbajnokságot, amelyet azonban idén aligha irnak ki.

Bucurestiben vasárnap délelőtt tizenéves keretek között avatják fel a most megszűlt edző-iskolát. A több hónapos edzőtanfolyamra máris sokan jelentkeztek és így annak sikere biztosítva van.

O Aradi játékezők Brádon. Két aradi játékezőt kértek a vasárnapi brádi Meça—Iuliu B) ligás mérkőzésre határbirónak és a testület Burdan és Polareczky aradi birókat jelölte ki, akik a brádi mérkőzésen határbiróként fognak szerepelni.

O A finn olimpiai bizottság kiadta az utasítást, változatlanul folytassák az előkészületeket a jövő évi olimpiára. A gyönyörű olimpiai stadion már csaknem teljesen készen áll. Lázasan folynak a munkálatok az hogy tekintet nélkül a puskanoros európai helyzetre olimpiai falu felállítására is, amelyet a korai tavasszal befejeznének. A finn atléták olimpiai keretét is kijelölték, amely Paavo Nurmi, a világhírű „futógép” irányítása mellett készül az olimpiára. A felső: „minél több győzelmet szerezni Finnországnak!”

O A Spence uszócsalád harmadik, és egyben utolsó tagja is visszavonult. Ezúttal Spence Walter, a világhírű mellúszó akasztotta szegre az uszórúhát. Tizenöt esztendőig győltette az érmeiket és a sikereket. Most együtt gazdálkodik ugyancsak híres fivérével, Leonarddal és Wallace-szal.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, OKTÓBER 28.

Radio-Romania 12: Időjelzés, vizállásjelentés háztartási és egészségügyi tanácsok 12.10: Népdalok az egész világból lemezekről.

Bucuresti, Radio-Romania 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.10: Victor Predescu zene-kara. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania 18: Az Országörszervezet órája. 19: Időjelzés időjárásjelentés. 19.02: Argestölj felé. E. Bucuta előadása. 19.17: Rádiószalonzenekar. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania 20: Dr. Stefan Soimescu tanár előadása a nevelő hazaszeretetről. 20.15: A rádiószalonzenekar folytatja műsorát. 20.45: Hírek, sportközlemények. 21: Rádiópostá. 21.15: Tatrzzini Georges Till és Karl Schmidt-Walter lemezei. 21.35: Jazz-lemezek. 22.30: Hírek. 22.50: Uj keringők lemezek. 23.10: Román dalok és táncok lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, közlemények, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: A Szenczi-Molnár Albert debreceni ének- és zenekari egyesület hangversenye. 13.10: Hírek. 14: Hanglemezek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 15.30: Hírek. 17.45: Harsányi Gizi mesél. 17.56: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: A rádió postája. 18.45: A rádió szalonzenekara. 19.30: Magyar ünnepnapok: Martosi vasárnap. Hangfelvétel. 20.15: Hírek. 20.25: Magyar szüret. 21.15: A kassai rádió műsorából. Irodalmi és zenei est Kassáról. 22.45: Hanglemezek. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Tánclémezek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 19.15: Mezőgazdasági felőra. 20.30: A világ városai: Edinburg, észak Athénje. Mesterházy Jenő előadása. 21: Hírek, ügétversenyeredmények. 21.20: Titánok győtreleme. Párkas Zoltán előadása Michelangeloól. 21.45: Cserkészifjúszenekar. 22.40: Időjárásjelentés.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Vasárnap Aradra érkezik Victor Jinga szövetségi miniszter

Megbeszéléseket folytat a miniszter az aradmegyei szövetségi vezetőkkel

Bucurestből Aradra érkezett jelentés szerint Victor Jinga szövetségi miniszter vasárnap délután Aradra érkezik. A miniszter — mint értesülünk — megérkezése után a megyei prefektúrán fogadja a „Zorile” aradi szövetségi központ, valamint általában az aradi és a megyei szövetségek képviselőit, akikkel megbeszélést folytat az

időszerű szövetségi kérdésekről, valamint a megye szövetségi hálózatának klépítéséről. A megbeszélések után a szövetségi miniszter látogatást tesz az aradi szövetségeknél, majd pedig a megyébe utazik. Utólag elkíséri Aradról Ardelean Ihe tanár is, a „Zorile” szövetségi központ elnöke.

Minisztertanácsi jegyzőkönyv jelent meg a kereskedelmi malmok által történő buzavásárlásokról

Leltárt készítenek a kereskedelmi malmokban lévő buza és liszt készletekről

Bucurestij jelentés szerint minisztertanácsi jegyzőkönyv jelent meg, melynek értelmében a kereskedelmi malmok függetlenül attól, hogy saját céljakra, vagy mások megbízásából örölnék, úgy az 1939. évi, mint az előző esztendőkből származó búzát csak a szövetségi szervek ellenőrzése mellett vásárolhatják meg. Ezeket az ellenőrző szerveket a nemzeti szövetségi intézet jelöli ki.

A buzaértékesítő bizottság, vagy annak vidéki hivatai megállapítják azt a legalacsonyabb árat, amelyen az egyes vidékeken a malmok a búzát vásárolhatják, figyelembe véve a buza fajsúlyát, a zidegenanyagok mennyiségét, a buza nedvességét stb.

Ez a hivatal megállapíthatja azokat a bonifikációkat is és csökkentéseket, amelyeket a buza nedvességére való tekintettel eszközölnek. Ugyan

csak a központi buzaértékesítési hivatal határozza meg a megfelelő módot, amely mellett a termelők a törvényes feltételek tiszteletben tartásával a búzát a kereskedelmi malmoknak eladhatják. Az összes buzaszállítmányokat, amelyeket a jelen feltételek mellett adtak el, a vonatkozó szövetségi által kiállított szállítási igazolványok kell kísérjék.

A kereskedelmi malmok raktáraiban lévő buza- és lisztmennyiségeket a földmivelésügyi miniszterium közvegi leltározzák és a jegyzőkönyvben feltüntetik a vásárlási okmányokat is.

November elsejétől kezdve a pékeknek azon kötelezettségét, hogy a kenyérré ellenőrző bélyeget ragasszanak, kiterjesztik a Monitorul Oficial 1938. október 14-iki számában felsorolt városokon kívül a többi városokban és külvárosokban működő pékekre is.

A borkivitel lehetőségeiről nyilatkozott Aradon a Romániai Borszármalmozók Szövetségének elnöke

Kiviteli prémiumot kérnek a kivitel kedvező lebonyolítása érdekében az exportőrök — Ispravnic Sever dr. tárgyalásai a borkivitelről

Az aradhegyaljai bortermelőket közelről érdeklő tárgyalások folytak le az elmúlt napokban Aradon és Aradhegyalján. A Németországba irányuló borkivitel lehetőségeinek megbeszélése véget ért több szakértő érkezett Aradra, köztük Kurt Mott, a Mott & Fils. cég szénior-főnöke, a Romániai Borszármalmozók Szövetségének elnöke is. A vendégek felkeresték dr. Ispravnic Severt, az Aradmegyei Szőlészeti Szindikátus elnökét s az ő társaságában tettek látogatást Aradhegyalján.

Munkatársunk beszélgetést folytatott Kurt Mott-al, aki a borkivitel lehetőségeiről a következőket mondta:

— A romániai bor kivitelére kétségtelenül vannak lehetőségek, ezek azonban fokozódniának, ha a bor ápolására a termelők nagyobb figyelmet szentelnek. Ezeket a borokat minőségük alkalmassá teszi a kivitelre, de a szőlőtermelőknek a jövőben nagyobb gondot kell eljárniuk, gondoskodniuk kell a beteg szőlők idejében történő eltávolításáról, a szakszerű pincegazdálkodásról, arról, hogy a különböző élelmiszereket, főzélékféleket, káposztát a borpincékből eltávolítsák, a hordókat kimosan tisztán tartásuk és ügyeljének arra, hogy a borospincékben megfelelő legyen a hőmérséklet. Ugyanakkor gondoskodni kell a bork standardizálásáról, ami még mindig nehézségekbe ütközik, mert rendkívül sokfajta szőlőt termelnek.

— A standardizálás gyakorlati keresztülvitele érdekében 1935-ben elhangzottak javaslatok és ezeket a javaslatokat részben figyelembe is vették. Így sikerült aztán az év januárjában egy 900 vagonos borkivitel Németországba lebonyolítani, a közelmúltban pedig további kétezer vagon romániai bor Németországba való szállítására jött létre megállapodás.

— Ennek az utóbbi mennyiségnek kivitele elé azonban bizonyos nehézségek gördülnek. Olaszország, Jugoszlávia, Görögország és Bulgária ugyanis sokkal alacsonyabb áron szállít bort Németországba, mint amilyen árat a romániai termelő kérni kényszerül. Ilyen körülmények között a kivitel csak abban az esetben lehet lebonyolítani, ha az exportőrök kiviteli prémiumot kapnak és így kiegyenlítést nyer a bor belföldi és világszertei ára közötti különbséget. Ezzel kapcsolatban jelenleg a földmivelésügyi miniszterium előtt egy javaslat készült tanulmányozás végett. Ennek a

javaslatnak értelmében ugynevezett bor-bélyeget vezetnék be, amely minden liter bor után 10—25 bani lenne. Az említett illetéket a termelőknél hajtánák be. A bor ilyen formában történő megadózása véleményem szerint nem lenne teher a szőlősgazdák számára, mert azt a fogyasztó viselné, viszont egy literenként 10—25 banis illeték a fogyasztó számára sem jelentős megterhelés, ha figyelembe vesszük, hogy egy háromnegyed liter butéliás borért a vendéglőkben 40—90 leit fizetnek. Ha figyelembe vesszük, hogy az évi átlagos bortermés 800 millió liter és ebből belföldön 400 millió liter kerül eladásra, az említett módon, egy 40—100 millió alapot sikerülne előteremteni, amelyből kifizetésre kerülhetne a kiviteli prémium, amely összesen 65 millió leit igényel. Ezt a kérdést föltétlenül meg kell odáni, mert kiviteli prémium nélkül a borkivitel lebonyolítása lehetetlen. Mint említettem, a kérdés jelenleg tanulmányozás alatt van és a földmivelésügyi miniszterium minden bizonnyal rövidesen dönt az ügyben.

Beiratkozások a szövetségi tudományok főiskolájába

Osszesen ötvenöt hallgatója lesz a főiskolának — Harminc ösztöndíj a hallgatók számára

Bucurestből jelentik: A szövetségi tudományok főiskolája november 1-én nyitja meg kapuit hallgatói előtt. Ezt a főiskolát az 1939. február 20-iki törvény szervezte újjá. A beiratkozás november 1-ig tart a Nemzeti Szövetségi Intézet (Institutul Național al Cooperatiei) Str. Brezoianu 24. II. emeleti helyiségében. Beiratkoznak a kecskeméti, a kereskedelmi és mezőgazdasági középiskolák érettségizett növendékei, valamint a képesítő vizsgával rendelkező tanítóképzősök.

A tanulmányok időtartama 1 év, november 1-től júliusig. A főiskola végzett-hallgatói elfoglalhatják a Nemzeti Szövetségi Intézet központi, vagy vidéki állásait. 1940-re a végzetek közül a tíz legjobb eredménnyel végzett hallgató elhelyezését biztosítják. A felvételi vizsga előzi meg. Az iskola jelenleg 40 hallgatót vehet fel. Erre az iskolai évre 15 ösztöndíjat osztanak ki. Az ösztöndíjasok 9 hónapig havi 2000 leit kapnak. A felvételi vizsga írás-

Milyen feltételek mellett lehet a hátralékos adót kedvezményes módon kifizetni?

Bucurestből jelentik: A pénzügyminiszterium rendelkezést adott ki, amely szerint a hátralékos adók kifizetésére 1940. március 1-ig kedvezményes, két biztosít az alábbi feltételek mellett:

Az állammal szemben 1932. január 1. előtről származó tartozások 15 százaléka készpénzben fizetendő, 25 százalék 1935. évi állami kölcsönpapirokban vagy adóbonokban, míg a régi tartozások maradék 60 százalékát minden emeléssel és kamathozzászámítással együtt elengedik.

Az 1932—33. és 1933—34. költségvetési évekből származó és eddig még ki nem egyenlített adó-tartozások 20 százalékát kell készpénzrel, 40 százalékát pedig az említett kölcsönpapirokkal vagy adóbonokkal kifizetni.

Az 1932. január elseje előtt kirótt adóbírságok 3 százalékát készpénzben, 7 százalékát pedig 1935. évi államkölcsönpapirokban kell kifizetni.

Hasonlóképpen az 1932—33. és 1933—34. költségvetési évekből származó adóbírságokat 6 százalékban készpénzrel, 15 százalékban 1935. évi államkölcsönpapirokkal vagy adóbonokkal kell kifizetni, a maradékot pedig törlik.

A községi előjárások ugyanilyen feltételek mellett kötelesek hasonló jellegű befagyott követeléseinek a behajtását, illetve likvidálását megkönnyíteni.

Az új örökösödési illetékek

Kolozsvár. Ismeretes, hogy a kormány egy nemrégiben megjelent rendelettel törvénnyel az örökösödési illetéket bizonyos mértékben leszállította. A pénzügyminiszterium most részletes utasításban közölte a pénzügyi hatóságokkal az új örökösödési illetékeket.

A miniszteri rendelet szerint az örökösödési illeték abban az esetben, ha az örökösök az örökhagyó egyenes leszármazottai, vagy házastársai, a következőképpen alakul:

100.000 leia	2%
100.001—400.000 leia	3%
400.001—2.000.000 leia	4%

A felmenő örökösök esetében az örökösödési adó nagysága ugyanebben a sorrendben 3 százalék, 4 százalék, illetve 5 százalék.

Ha az örökösök az örökhagyónak testvérei, vagy unokahuga, illetve unokaöccse, az illeték 5, 6, illetve 7 százalék.

Ha az örökösök az elhunyt nagybátyja, illetve nagynéne, az illeték 10, 11, illetve 13 százalék.

A többi rokonoknál, negyedizigleni rokon-ságig bezárólag, az örökösödési illeték 12, 13, illetve 17 százalék.

A negyedizigleni rokonságnál távolabbi rokonok és idegenek 16, 17, illetve 20 százalékos örökösödési illetéket fizetnek.

Az illetéknél a hagyatékot tiszta, minden terhettől mentes állapotban veszik alapul.

Megemlíteni kívánjuk, hogy az örökösödési illeték a hagyaték nagysága arányában tovább növekszik. Így abban az esetben, ha a hagyaték értéke 10 millió leit akárcsak egy leiel is meghaladja, a leszármazottak 8 százalékos, a felmenő rokonsága örökösök 9, a testvérek 11, a nagybátyja és nagynéne 22, a távolabbi rokonok és idegenek pedig 31 százalékos illetéket fizetnek.

beli próbából (számítan, román nyelv) és szóbeli vizsgából (gazdasági földrajz, jog és nemzetgazdaságtan) áll.

A 40 növendéken felül 15 ösztöndíjas hely van a szövetségi vezető tanítók számára és mezőgazdasági mérnökök számára, akik tanítóképzői pályára pályázhatnak. Ezek számára tanulmányi szabadságot fognak engedélyezni.

Az iskola előadásai naponként délután négy órát vesznek igénybe. Az előadások látogatása kötelező.

— Az aradi térszervezetek között az érdekeltekkel, hogy a 7-es hadtestparancsnokság életmezési és felszerelési szolgálata nagyobb mennyiségű préselt szénát olajt vásárolni. Az érdekeltek, akik szénát akarnak eladni, október 31-ig nyújtsák be bélyeggel ellátott árajánlatukat az aradi hadkiegészítő parancsnoksághoz.

Aradi hetipiaci árak

Zöldségpiac: Répa kötege 7 lei, krumpli kilója 3 lei, hagyma kilója 3-4 lei, torma kilója 25 lei, retek csomagja 1 lei, zöldpaprika darabja 1-2 lei, fokhagyma kilója 16 lei, spenót csomója 1 lei, tök darabja 4-6 lei, karfiol 5-8 lei, káposzta darabja 3-6 lei.

Gyümölcsiac: Hegyaljai szőlő 20 lei, regáti szőlő 12-14 lei, Jonatán alma 10-12 lei, ranet-alma 10-12 lei, baful 8 lei, sovári 8 lei kilója, zsákos alma 2-4 lei kilója, aszalt szilva 20 lei kilója, körte 8-10 lei, börkörte 24 lei, szilva 6 lei, birsalma 4 lei kilója, dióbél 50 lei, dió 12 lei kilója, citrom 4-5 lei darabja, geffruit 16-18 lei darabja, gesztenye 20 lei kilója.

Tejtermékek: Tej 5 lei literje, tehénturó 20 lei kilója, tejföl 40 lei literje, vaj 80-90 lei kilója. A friss tojás eltűnt a piacról és csak konzerv tojást lehet kapni darabonként 2.50-3 leies áron.

Baromfiac: Kóvér liba párja 360-600 lei, sovány liba párja 150-250 lei, kóvér ruca 150-300 lei, sovány ruca 60-120 lei, csirke 30-80 lei, tyúk páronként 100-160 lei.

A légvédelemmel kapcsolatos munkálatokat a helvi közigazgatások árleltés mellőzésével végezteshetik el. A minisztertanács jegyzőkönyve értelmében, amely a Monitorul Oficial október 25-iki számában jelent meg, a helvi közigazgatási hatóságokat felhatalmazták arra, hogy a légvédelmi munkálatokhoz szükséges anyagokat bármilyen összegig közvetlen tárgyalás útján, illetve ajánlatok bekérésével szerezzék be. Ugyanígy alapon végezteshetik el a légvédelmi munkálatokat. Egy másik minisztertanácsi jegyzőkönyv értelmében a helvi közigazgatási hatóságokra is kiterjesztik az 1934. október 10-iki minisztertanácsi jegyzőkönyvnek a rövid határidejű árleltésekre vonatkozó rendelkezéseit.

Az idén negyven százalékkal kevesebb szőlő termett, mint a múlt évben. A hivatalos becslések szerint az idei szőlőtermés cca 60.000 vagont tesz ki, az 1938. évi 100 ezer vagonnal szemben, vagyis negyven százalékkal kevesebb, mint a múlt évben.

Intézkedések a vállalkozók adójának fizetéséről. A pénzügyminiszterium rendeletet adott ki a vállalkozók adójának fizetésével kapcsolatban. Mint ismeretes, az új adótörvény értelmében a vállalkozók szerződéseik és nem évi kivétel alapján fizetik adójukat. A miniszterium úgy intézkedett, hogy ezek a szerződések abban az esetben, ha magánfelekkel jöttek létre, a pénzügyi hatóságok által akkor is elfogadandók, ha nincs nekik hitelesítve, feltéve, hogy értékük nem haladja meg a 100 ezer leit. A 100 ezer leies értéken felül a szerződéseket szintén hiteleseknek fogadják el, a pénzügyi közegek azonban ezekben az esetekben kötelesek teljes alapossgal megvizsgálni a szerződés adatait és az ellenőrzés során figyelembe kell venni a vállalkozó adóvallomását, üzleti könyveit, technikai számításait, stb. Olyan esetekben, amikor a szerződéseket közhatóságokkal kötötték, azok kivétel nélkül hiteleseknek tekintendők. Függetlenül azonban attól, hogy hitelesített vagy nem hiteles szerződésekről van szó, a belyegtörvény 15. szakaszának 3. bekezdésében előírt 1.40 százalékos proporcionális adót, valamint az 1. ezrelékes repülőbéljegyet fizetni kell.

Legújabb jelentéseink:

Semleges nagyhatalom védelme alatt:

Uj Balkán-szövetség kialakulására számítanak Rómában és Londonban

Róma. Az olasz fővárosban nagy fontosságot tulajdonítanak annak a bucarestii híreknek, hogy az ankarai, belgrádi és athéni követeket Bucarestbe rendelték. A bucarestii megbeszélések az ankarai szerződéssel függenek össze. Politikai körök értesítése szerint valamennyi balkáni országban hajlandóság van arra, hogy semleges-ségüket egy semleges nagyhatalom védelme alá helyezték. Londoni körökben, hír szerint számoltak azzal, hogy még november közepe előtt

konferenciát hívnak össze Belgrádba és ezen Románia és Jugoszlávia képviselői, valamint olasz megfigyelők vennének részt és remélik, hogy a tárgyalások során új balkáni szövetség jön létre. A tárgyalások középpontjában egy bármely oldalról jövő támadás ellen irányuló kölcsönös segélynyújtási egyezmény állana. Később megkísérik Törökországot és Bulgáriát is bevonni ebbe az új szövetségbe. Anglia örömmel látná e terv megvalósítását.

Az emberiség sorsáért való aggodalom jegyében készült el XII. Pius pápa enciklikája

Rómából jelentik: XII. Pius pápa enciklikája ma jelent meg és a Szentatya sorait azzal kezdi, hogy aggodalom szorongatja szívét, ha a most dúló háborúra és a borzalmas emberáldozatra gondol. A mostani bajok gyökere — írja XII. Pius pápa — abban rejlik, hogy a mindent romboló pogányság terjed és a megismerés lesz urrá az emberiségben. Az az irányzat, amely törvényerőre akarja emelni az erőszakos cselekedeteket a szakadék széléhez vezette az emberiséget. A Szentatya a továbbiakban megrázó színekkel festi le az emberiség szomorú helyzetét.

Másfélmilliónyi haderőt vont össze a német hadvezetőség a Maginot-vonal ellen

Páris. A katonai körök egybehangzó véleménye szerint a német haderő készen áll a támadásra. A hadvezetőség másfélmilliónyi katonaságot vont össze a Maginot vonaljal szemközt és a támadás megindulása minden órában várható. Ugy tudják, hogy a német hadvezetőség kiakarja puhatozni, melyek azok a pontok, ahol angol katonaság teljesít szolgálatot, miután Né-

metország föellenségének Angliát tekintik, s ezen a vonalakon kívánja megindítani nagyváru nyu offenzíváját.

Londonból jelentik: A nyugati harctéren Svájc-tól az Északi-tengerig mintegy ezer kilométeres arcvonalon helyezkedett el a brit haderő. Gorth, az angol csapatok parancsnoka ma az első vonalban tartott szemlét.

Két svéd kikötő rendelkezésre bocsájtását kívánja a Szovjet?

London. Itteni svéd hivatalos körökben határozottan kijelentik, hogy alaptalan egy angol lap híre, mintha a Szovjet ultimátumban szándékozna követelni Svédországtól, hogy bocsássa a szovjettengerészret rendelkezésére Götheborg és Kalskrone kikötőket.

A francia lapok stockholmi jelentései arról számolnak be, hogy Svédország is katonai intézkedéseket hozhatott és Párisban jól tudják, hogy a Franciaországban levő svéd katonaköteleseket már felszólították, hogy haladéktalanul térjenek vissza hazájukba.

Légi és tengeri győzelmet jelent London

Az angol rádió péntek éjszakai jelentése szerint az angol tengeri haderő ismét elsüllyesztett egy német tengeralattjárót. A tengeralattjáró roncsait a goodvoni homokzátonyra vetették ki a La Manche-csatorna hullámai. A doveri kikötőben hatvan német tengerész holttestét emelték ki a tengeralattjáróból. Ugyancsak a londoni rádió jelentette, hogy felfegy-

verzett és kísérőhajóval ellátott kereskedelmi hajót egy tizenkét repülőből álló német légi egység támadott meg. Anélkül hogy egyetlen bombatalálat is érte volna az angol hajókat, négy repülőgépet lelőttek, hat pedig leszállásra kényszerítettek és a legénységet a tengerből mentették ki az angol tengerészek.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapítottatott meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetés: ari előre utatandó

ALKALMAZÁST KERES

Középkorú, intelligens asszony házvezetőnőnek, vagy gyermekgondozónőnek ajánlkozik, esetleg könnyebb beteg mellé is. Vidékre is elmenne. Cim a kiadóban. 4876

ALKALMAZÁST NYER

Keresek azonnalra intelligens német nevelőnőt éves bizonyítvánnyal. Cim a kiadóban. 4875

Raktárkezelésben jártas fiatal leány felvétetik. „Stela”-gyár. Arad. Str. Harbucior 8. (Piața Cetate Veche). 4882

Ugyes szobalány jó bizonyítványokkal azonnal felvétetik. Kandel igazgató. Str. Goldis 9. 4880

LAKÁS

Szép uccal bútorozott szoba a központban teljes ellátással, fürdőszoba használattal uriembernek kiadó Cim a kiadóban. 4881

Különbejáratu, bútorozott, parkettás szoba, fürdővel, esetleg ebéddel kiadó. Str. Cosbuc 32. 4873

Bútorozott szoba, elő- és fürdőszobával kiadó a centrumban. Cim a kiadóban. 4883

Kiadó egy összkomfortos, ötszobás lakás (üggyvéd, vagy orvosnak is alkalmas) és egy kétszobás lakás nov. 1-re. Bul. Carol No. 42. 4879

Négyosztós, erkélyes modern lakás azonnalra kiadó. Str. Baritiu 35. 4776

Háromosztós, modern lakás november 1-re kiadó Str. Gh. Popa 1. 4777

Háromosztós, modern lakás Str. Bolintianu 4. sz alatt nagyon olcsón kiadó 4817

Háromosztós lakás, irodának is alkalmas kiadó. Str. Horia 2., Banca Victoria 4854

Központi fűtés és melegvízes háromosztós modern lakás kiadó, Str. Cloșca 11. 4886

VETEL-ELADÁS

Díóháló, modern formában, olcsó kombinált szobák, íróasztalok, recamierek, ebédők nagy választékban Tempo bárományi üzletben, Fischer Eliz-palota. 4878

Megvételre keresek jó állapotban levő márkás keresztthuros zongorát, kedvező részletfizetés mellett. Cimeket a kiadóba kérek. 4874

Háromhónapos drótszörű foxi, pedigrével, fajtiszta, eladó. Calea Sacuna 8. Telefon 10-33.

Zongora, bécsi, rövid, keresztthuros varrogép, gyermekégy eladó Cim a kiadóban. 4852

ÜZLET

Főtéri üzlethelyiség kiadó. Cim a kiadóban. 4636

Hirdessen az Aradi Közlönyben